

Jaarverslag Haagsche Schoolvereeniging 2023

Vastgestelde versie met goedkeuring van de Raad van Toezicht d.d. 25-06-2024

Inhoud

A. Bestuursverslag

1.	Het schoolbestuur	3
1.1	Profiel	3
1.2	Organisatie	7
2.	Verantwoording van het beleid	12
2.1	Onderwijs & Kwaliteit	12
2.2	Personeel & Professionalisering	36
2.3	Huisvesting & Facilitaire zaken	42
2.4	Kwaliteitszorg & onderzoek	42
2.5	Financieel beleid Algemeen	43
3.	Verantwoording van de financiën	46
4.	Verslag intern toezicht	54

B. Jaarrekening

	Kengetallen	58
B1.	Grondslagen	59
B2	Balans per 31 december 2023	65
B3	Staat van baten en lasten 2023	67
B4	Kasstroomoverzicht 2023	68
B5	Toelichting behorende tot de balans	70
B6	Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	77
B7	Overzicht verbonden partijen	89
B10	Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	90
B13	Ondertekening jaarverslag	91

C OVERIGE GEGEVENS

C1	Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	95
C2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	96

A. Bestuursverslag 2023

(incl. Jaarverslag Raad van Toezicht)

Voorwoord

Het kalenderjaar 2023 kenmerkt zich door vooruitkijken, verbeteren en voortbouwen met als belangrijkste resultaat het nieuwe strategisch beleidsplan 2024-2028.

Bij stichting HSV streven we ernaar onze leerlingen competenties bij te brengen die hen in staat stellen positief bij te dragen aan onze toekomstige samenleving waar dan ook ter wereld. Maar hoe ziet die toekomstige samenleving eruit?

We zien om ons heen dat ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen en maatschappelijke eisen voortdurend wijzigen. Het vermogen om flexibel om te kunnen gaan met veranderingen en onzekerheden is dan ook onontbeerlijk voor zowel onze leerlingen als onze medewerkers. Dit doen we niet alleen, maar in onderlinge verbondenheid.

In een tijd waarin steeds meer nadruk lijkt te worden gelegd op verschillen en onderscheid, zetten wij de komende jaren in op wat ons verbindt. Er vast van overtuigd dat dit ons de beste kansen biedt om als stichting te groeien en te bloeien ondanks – of misschien juist wel dankzij – de uitdagingen die op ons pad komen. Door verbinding wordt het geheel mooier en kleurrijker dan de som der delen en kunnen alle betrokkenen floreren.

Dit betekent niet dat we geen oog hebben voor of waarde hechten aan de verschillen tussen onze scholen en de individuele behoeftes van onze leerlingen en medewerkers. Integendeel. De titel van ons nieuwe strategisch plan is niet voor niets *In varietate unitas!* (Ernesto Teodoro Moneta 1833-1918). Door verbinding ontstaat eenheid zonder uniformiteit én diversiteit met inclusie.

Vooruitlopend op implementatie van het nieuwe strategische beleidsplan zijn er in 2023 verbeteringen aangebracht in de interne bedrijfsvoering. Zo is onder meer de invoering van ons nieuwe personeels-informatiesysteem VISMA RAET voorbereid, is er gewerkt aan verheldering van de bevoegdheden betreffende financiële besluiten, hebben we de overstap gemaakt van Schoolkassa naar Wiscollect en zijn er MJOP's opgesteld conform de componentenmethode met de daarbij behorende financiële verwerking.

Voorliggend bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening, het jaarverslag van het bestuur. Verschillende wettelijke kaders geven aan wat in het bestuursverslag opgenomen moet worden. Dit verslag bestaat uit drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over het bestuur. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur. Aan het einde is het verslag van interne toezichthouder, Raad van Toezicht, opgenomen

Er is naar gestreefd om de informatie in dit verslag zo inzichtelijk en toch zo beknopt mogelijk weer te geven. Achter deze informatie zitten veel mensen. Ik hoop dat het is gelukt om door te laten klinken hoezeer mensen onze geweldige organisatie in saamhorigheid en met grote betrokkenheid tot een succes maken.

Ingrid la Haye

Bestuurder

1. Het schoolbestuur

1.1 PROFIEL

ORGANISATIE EN KERNACTIVITEITEN

De Stichting Haagsche Schoolvereniging (Stichting HSV), opgericht in 1901, bestuurt drie basisscholen en drie afdelingen met verschillende soorten onderwijs: regulier basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, tweetalig basisonderwijs, internationaal primair onderwijs, internationaal speciaal onderwijs en basisonderwijs voor kinderen met dyslexie of dyscalculie. Daarnaast is er een internationale kinderopvang verbonden aan de stichting en valt de School voor Jong Talent (SJT, afdeling van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag) voor wat betreft de basisschoolleerlingen, onder verantwoordelijkheid van stichting HSV. Het onderwijskundig management is in handen van het Koninklijk Conservatorium.

Alle scholen zijn gevestigd in Den Haag verdeeld over zes locaties. Er werken ruim 220 medewerkers die onderwijs bieden aan circa 1300 leerlingen met een grote diversiteit aan nationaliteiten.

De basisschool Haagsche Schoolvereniging aan de Nassaulaan 26 kent een Nederlandstalige en een Internationale afdeling. De Nederlandstalige afdeling biedt tweetalig primair onderwijs (TPO). Van 2014 tot en met juli 2023 heeft de school samen met 16 andere basisscholen deelgenomen aan de pilot tweetalig primair onderwijs. De Internationale afdeling biedt Internationaal Georiënteerd Basisonderwijs (IGBO) en is aangesloten bij stichting IGBO. Het internationale onderwijs van stichting HSV valt onder de Wet op het Primair Onderwijs en komt in aanmerking voor rijksbekostiging. De Internationale afdeling heeft daarnaast locaties aan de Koningin Sophiestraat 24A, de Van Nijenrodestraat 16 en de Van Heutszstraat 12. Lighthouse Special Education (LSE) is onderdeel van de internationale afdeling en gevestigd aan de Van Heutszstraat 12.

Het Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO) is een school voor speciaal basisonderwijs, gevestigd aan de Laan van Poot 91. De Willemsparkschool biedt regulier basisonderwijs en is gehuisvest aan de Frederikstraat 28. Het Open Venster is als afdeling voor kinderen met dyslexie en dyscalculie van de Willemspark basisschool gevestigd aan de Van Heutszstraat 12 net als het bestuur en het bestuursbureau van stichting HSV.

Onze relatief kleine organisatie vertoont zoals u kunt lezen een grote verscheidenheid aan soorten onderwijs. Iedere school heeft zijn eigen identiteit, maar we vinden elkaar in onze gedeelde missie en kernwaarden.

MISSIE EN KERNWAARDEN

Missie

Het is onze missie om wereldburgerschap te bevorderen en onze leerlingen vaardigheden bij te brengen die ze nodig hebben om hun leven lang te leren in een voortdurend veranderende wereld. *Global citizenship, lifelong learning!*

Kernwaarden

Alle scholen hebben hun eigen (onderwijskundige) identiteit. Deze vullen ze in met inachtneming van de gezamenlijke kernwaarden op stichtingsniveau.

Respect

In onze diverse organisatie streven we naar een goede samenwerking met respect voor de verschillende culturen, normen en waarden van eenieder.

Verbondenheid

Een gevoel van saamhorigheid binnen de eigen scholen en verbondenheid met de andere scholen binnen stichting Haagsche Schoolvereniging door onze gedeelde missie en kernwaarden.

Verantwoordelijkheid

Eigenaarschap, een proactieve houding en het oplossen van problemen zijn aspecten van onze gedeelde verantwoordelijkheid.

Veiligheid

Zorgdragen voor een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt.

STRATEGISCH BELEIDSPLAN

In 2023 hebben we met elkaar het strategisch beleidsplan 2018-2023 geëvalueerd en het nieuwe strategisch beleidsplan 2024-2028 vormgegeven.

Bij stichting HSV streven we ernaar onze leerlingen competenties bij te brengen die hen in staat stellen positief bij te dragen aan onze toekomstige samenleving waar dan ook ter wereld. Maar hoe ziet die toekomstige samenleving eruit?

We zien om ons heen dat ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen en maatschappelijke eisen voortdurend wijzigen. Het vermogen om flexibel om te kunnen gaan met veranderingen en onzekerheden is dan ook onontbeerlijk voor zowel onze leerlingen als onze medewerkers. Dit doen we niet alleen, maar in onderlinge verbondenheid.

In een tijd waarin steeds meer nadruk lijkt te worden gelegd op verschillen en onderscheid, zetten wij de komende jaren in op wat ons verbindt. Er vast van overtuigd dat dit ons de beste kansen biedt om als stichting te groeien en te bloeien ondanks – of misschien juist wel dankzij – de uitdagingen die op ons pad komen. Door verbinding wordt het geheel mooier en kleurrijker dan de som der delen en kunnen alle betrokkenen floreren.

Dit betekent niet dat we geen oog hebben voor of waarde hechten aan de verschillen tussen onze scholen en de individuele behoeftes van onze leerlingen en medewerkers. Integendeel. De titel van ons nieuwe strategisch plan is niet voor niets **In varietate unitas!** (Ernesto Teodoro Moneta 1833-1918). Door verbinding ontstaat eenheid zonder uniformiteit én diversiteit met inclusie.

Het strategisch beleidsplan 2024-2028 is erop gericht mee te bewegen met de nieuwe tijd terwijl we trouw blijven aan onze oorsprong. Met dat uitgangspunt is ons achterhoofd werken we in de komende jaren samen toe naar een onderwijsorganisatie waarin:

- het kind onverminderd centraal staat;
- medewerkers van alle leeftijden met plezier werken;
- de interne en externe samenwerking actief wordt gezocht en als vanzelfsprekend wordt ervaren;
- we met behulp van een eigentijds curriculum leerlingen uitdagen de beste versie van zichzelf te zijn;
- kaders helder zijn en sturingsinformatie van hoge kwaliteit is;
- we functioneren als een eenheid.

Het volledige strategisch beleidsplan voor de periode januari 2024 tot januari 2028 inclusief evaluatie van het beleidsplan 2018-2023 kan [hier](#) worden gevonden.

In onderstaande tabel staan de focuspunten uit het strategisch beleidsplan voor 2024. Deze focuspunten worden in gezamenlijkheid op stichtingsniveau opgepakt. Per focuspunt is er een werkgroep geformeerd vanuit het breed managementoverleg wel dan niet aangevuld met medewerkers van het bestuursbureau.

Focuspunten strategisch plan 2024 op stichtingsniveau

Ambities thema Samenwerking
<ol style="list-style-type: none">1. We stellen in samenspraak met ouders (MR) op alle scholen een basisdocument op waarin wederzijdse uitgangspunten, verwachtingen en behoeften in de communicatie tussen ouders en school zijn opgenomen.2. We werken aan het vergroten van inzicht in eigen patronen en overtuigingen van medewerkers en aan het leren van vaardigheden en achtergronden aangaande communicatie met ouders met als doel deze te versterken.
Ambities thema Werkplezier
<ol style="list-style-type: none">3. We stimuleren het intern professionaliseren van medewerkers op stichtingsniveau van stagiaire tot senior medewerker. Er is een bovenschools professionaliseringsbeleid en nascholingsaanbod. Daarnaast organiseren we een gezamenlijke studiedag voor en door medewerkers.4. We versterken de duurzame inzetbaarheid van medewerkers door een aanbod van activiteiten op het gebied van vitaliteit.<ul style="list-style-type: none">➤ Met ondersteuning van het participatiefonds
Ambities thema Inzicht & vooruitzien
<ol style="list-style-type: none">5. Organisatiebreed maken of herijken we de afspraken over:<ul style="list-style-type: none">● het inwinnen van data en informatie over onze leerlingen en ons onderwijs;● het toegankelijk en inzichtelijk hebben van deze data en informatie op alle niveaus van de organisatie (leerling, groep, school en bovenschools)● de wijze waarop we het kritische, op ontwikkeling gerichte gesprek over deze data en informatie voeren.
Ambities thema Eigentijds curriculum
<ol style="list-style-type: none">6. We leren leerlingen diep te leren om ze voor te bereiden op nieuwe en complexe situaties in een steeds veranderende mondiale omgeving.7. We zorgen ervoor dat alle medewerkers met onderwijsgevende of -ondersteunende taken de basisprincipes van het onderwijzen van een additionele taal beheersen.8. We zetten de kennis en kunde van de collega's op de tweetalige en internationale school over additionele taalonderwijs in om de expertise van de collega's op de andere scholen op dit gebied te vergroten.<ul style="list-style-type: none">➤ Beide worden in de uitvoering gekoppeld aan ambitie 3 over professionalisering.

Daarnaast loopt in 2024 ook de uitvoering van onderstaande ambities vanuit het bestuursbureau of een deel van de organisatie.

9. We onderzoeken hoe we studenten van de opleiding ITEPS kunnen ondersteunen bij het volgen van een aanvullend opleidingstraject voor het behalen van hun Nederlandse bevoegdheid. ➤ Met subsidie ORB en samen met andere internationale scholen binnen en buiten de regio.
10. Op 1-1-'24 vervangen we ons huidige personeelsadministratiesysteem door het systeem van Visma Raet waarna we ons richten op de implementatie. ➤ Met ondersteuning van Groenendijk
11. We houden de bestaande personele regelingen tegen het licht en passen deze waar nodig, en mogelijk, aan zodat we een aantrekkelijk werkgever zijn en blijven voor medewerkers in iedere fase van hun loopbaan.
12. We vervangen op de scholen van de Nederlandse afdeling het oude Cito leerlingvolgsysteem en Zien! door nieuwe systemen/programma's.
13. We stappen over op een server 'based in the cloud'. In de voorbereiding op deze overstap onderzoeken we wat hiervoor nodig is qua infrastructuur en hardware. Daarnaast brengen we in kaart of ons huidige besturingssysteem nog steeds het best passend is. ➤ Met ondersteuning van ITS

TOEGANKELIJKHEID & TOELATING

De procedure voor de toelating van kinderen bij een reguliere basisschool werkt als volgt. Na het aanmelden krijgt de ouder binnen zes weken van de school een bericht waarin of staat dat het kind kan worden ingeschreven of dat we helaas geen plaats kunnen bieden. Wanneer een aangemelde leerling op de basisschool waar hij/zij vandaan komt speciale zorg heeft genoten, wordt deze leerling besproken in de toelatingscommissie. De commissie bestaat uit de directeur, de locatieleider, de intern begeleider en een externe GZ-psycholoog. Ouders verplichten zich alle informatie van deskundigen betreffende de aangemelde leerling(en) te overleggen. Voor kinderen die 4 jaar worden en aan het begin van een schooljaar toelating vragen, geldt in Den Haag een centrale procedure. Als er geen plaats is, dan wordt er door middel van loting gekeken of er plaats is op de school van de tweede voorkeur van de ouders.

Tot de Internationale afdeling worden uitsluitend leerlingen toegelaten die ofwel:

- een buitenlandse nationaliteit bezitten of mede een dergelijke nationaliteit bezitten en van wie ten minste een van de ouders of verzorgers voor een bepaalde tijd in Nederland of het grensgebied van Nederland werkzaam is, ofwel
- de Nederlandse nationaliteit bezitten, maar langere tijd in het buitenland hebben doorgebracht doordat ten minste een van de ouders of verzorgers voor een bepaalde tijd in het buitenland werkzaam was en daar langer dan twee jaar onderwijs hebben genoten volgens het daar geldende onderwijssysteem, ofwel
- de Nederlandse nationaliteit bezitten en waarvan blijkens een werkgeversverklaring of andersoortige verklaring vaststaat dat de ouders/verzorgers binnen twee jaar voor ten minste twee jaar naar het buitenland zullen worden gezonden en de leerling mee verhuist naar het buitenland.

Kinderen kunnen worden toegelaten gedurende het hele schooljaar mits er plaats is in de betreffende klassen. Daarnaast zijn ouders verplicht het gevraagde lesgeld te betalen.

1.2 ORGANISATIE

CONTACTGEGEVENS

Naam	Haagsche Schoolvereniging
Bestuursnummer	95694
KvK-nummer	41150342
Adres	Van Heutszstraat 12, 2593 PJ Den Haag
Telefoonnummer	070 - 3857685
E-mail	info@hsvdenhaag.nl
Website	www.hsvdenhaag.nl

BESTUUR

Naam	Functie	Datum in functie
Joost Eijkhout	Bestuurder a.i., zelfstandig bevoegd	Van 1 juli 2022 tot 1 maart 2023
Ingrid La Haye	Bestuurder, zelfstandig bevoegd	Vanaf 1 maart 2023

SCHOLEN

Naam school	Website school
<i>Brinnummer 05VW</i> <ul style="list-style-type: none">De Haagsche Schoolvereniging:<ul style="list-style-type: none">Nederlandse AfdelingInternationale AfdelingLighthouse Special EducationSchool voor Jong Talent	HSV HSV-NA HSV-ID Lighthouse SE School voor Jong Talent
<i>Brinnummer 00WO</i> <ul style="list-style-type: none">Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO)	IVIO
<i>Brinnummer 14DG</i> <ul style="list-style-type: none">WillemsparkHet Open Venster	Willemspark HOV

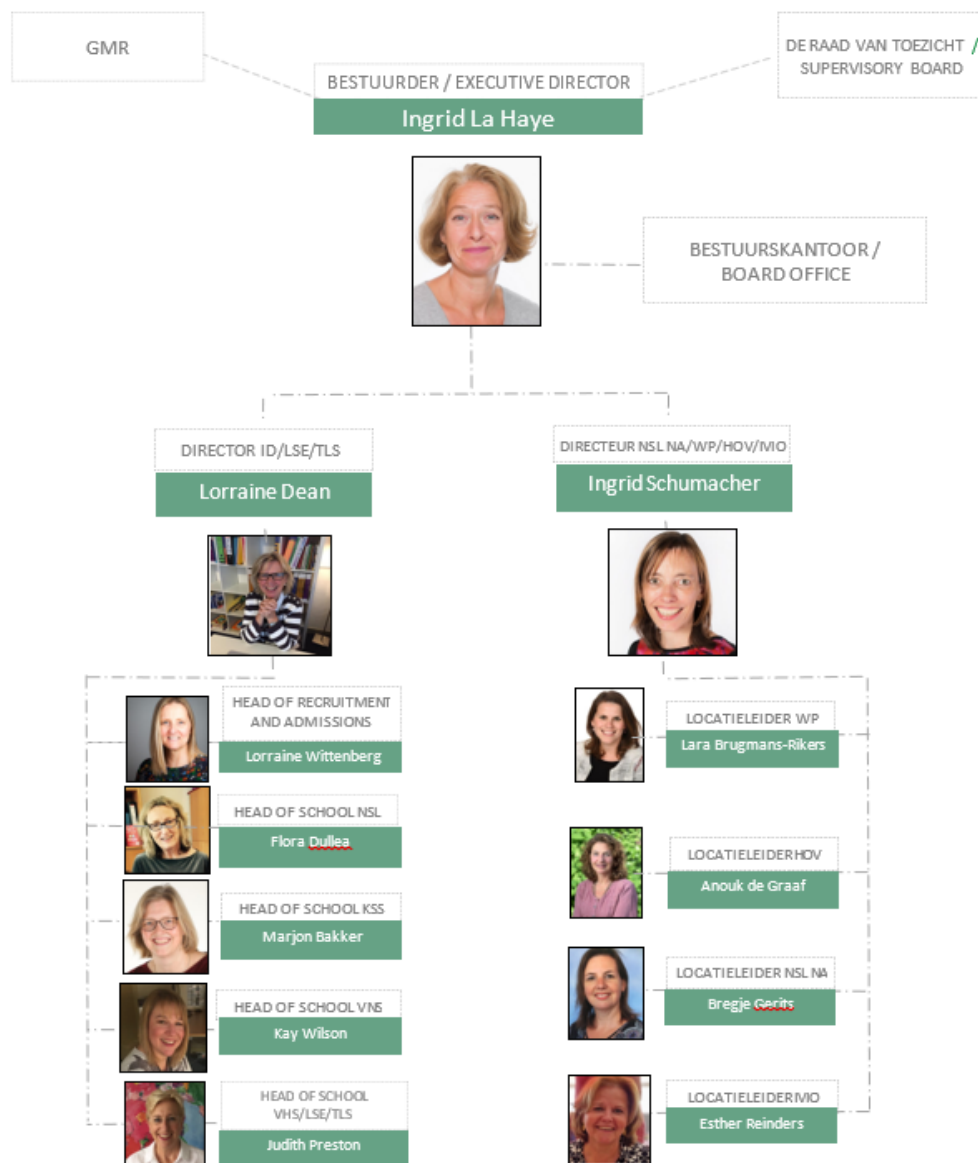

ORGANISATIESTRUCTUUR

In 2023 is er binnen stichting HSV een verandering doorgevoerd aangaande de organisatiestructuur met als doel meer verbinding binnen de organisatie te kunnen bewerkstelligen. Aan het einde van het schooljaar 2022-2023 is de directeur van IVIO na twee jaar ziekte uit dienst getreden. Op dat moment is Ingrid Schumacher, die al directeur was van de Willemsparkschool, de Nederlandse afdeling van de Nassaulaan en Het Open Venster, aangesteld als directeur van IVIO. In lijn met de andere locaties is na een interne werving Esther Reinders aangesteld als locatieleider van IVIO.

Door deze wijziging zijn er vanaf de start van het schooljaar 2023-2024 twee bovenschoolse directeuren: een voor de Nederlandse onderwijslocaties en een voor de Internationale onderwijslocaties. Tezamen met de bestuurder vormen zij het bovenschools leiderschapsteam.

ORGANIGRAM

VERGADERINGEN EN BIJEENKOMSTEN

De leiding van de stichting en het bestuursbureau is in handen van de bestuurder. De bestuurder stemt frequent af over de gang van zaken met de medewerkers van het bestuursbureau. Daarnaast had zij in 2023 elke maandag overleg met de bovenschoolse directeuren. Alle overige overleggen vonden plaats in een 6-wekelijkse cyclus waarbij de overleggen in een vaste volgorde plaatsvonden om de procesgang rondom advies over, instemming met en vaststelling van beleid te faciliteren.

Soort overleg	Deelnemers
Personnel Committee (PC)	HR-beleidsadviseur, HR-medewerker, Head of admissions, directeuren en bestuurder
Breed Management Overleg (BMO)	Locatieleiders, bovenschoolse directeuren en bestuurder
GMR-overleg	Leden gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en bestuurder
RvT-overleg	Leden Raad van Toezicht en bestuurder

Tot slot waren er op bovenschoolsniveau in 2023 voor het voltallige personeel van de stichting 3 informele borrels, een zomer BBQ om het schooljaar af te sluiten en een personeelsfeest om het nieuwe schooljaar in te luiden.

DE GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (GMR)

De GMR telt in 2023 elf leden. De leden hebben zitting in de Raad namens de ouders, dan wel het personeel van iedere school of afdeling. De GMR keurt school overstijgend beleid goed en adviseert over aangelegenheden die voor alle scholen van toepassing zijn. De GMR-samenstelling is als volgt:

Leden	Naam
HSV Nederlandse afdeling - ouder	Brechje Schwachofer
HSV Nederlandse afdeling - personeelslid	Patty Burghouwt
HSV Internationale afdeling - ouder	Joost Folkers
HSV Internationale afdeling - personeelslid	Jackie Harsema
IVIO - ouder	Adriana Visser
IVIO - personeelslid	Anita van Veelen
Willemspark - ouder	Ralf Karsenbarg
Willemspark - personeelslid	Helen Harent
Lighthouse - ouder	Vacature
Lighthouse - personeelslid	Alison Zegers
Het Open Venster - ouder	Miranda Mooijer
Het Open Venster - personeelslid	Marjet Dijkstra

HORizontale dialoog en verbonden partijen

Vanuit stichting HSV is vindt er een horizontale dialoog plaats met verschillende partijen. Onderstaand een overzicht van partijen waarmee er regelmatig contact is.

Organisatie of groep	Deelnemers
Ouders	Ouders praten mee over het beleid van de school via de MR en over het beleid van de stichting via de GMR. Daarnaast heeft elke school/afdeling een oudercommissie die een actieve rol speelt bij de organisatie van feesten, vieringen en naschoolse activiteiten. Via nieuwsbrieven worden ouders op de hoogte gehouden van het wel en wee op school, er worden ouderavonden gehouden op groeps- en/of schoolniveau en er zijn individuele oudergesprekken.
Leerlingen	Via een leerlingenraad leveren bovenbouw leerlingen hun input voor het beleid van de school/afdeling. Een keer per jaar is er een gezamenlijke bijeenkomst voor alle leerlingenraden. Ze presenteren dan hun plannen en behaalde resultaten aan elkaar en wisselen ideeën uit. De bestuurder is ook bij deze bijeenkomst aanwezig.
Samenwerkingsverband SPPOH	De Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) is het samenwerkingsverband waar HSV, conform de Wet Passend Onderwijs, onderdeel van uit maakt. In 2023 heeft de dialoog met SPPOH zich hoofdzakelijk toegespitst op inclusief onderwijs in het algemeen en op (het voortbestaan en de financiering van) het internationaal speciaal onderwijs in het bijzonder. De bestuurder is lid van de Raad van aangeslotenen van SPPOH.
Kleinere schoolbesturen Den Haag	De kleinere schoolbesturen in Den Haag zijn verenigd in een overleg. De bestuurder van stichting HSV vervult sinds september 2023 het voorzitterschap van dit overleg. Als kleiner schoolbestuur is het niet altijd mogelijk om de vele overleggen bij te wonen en daarom zijn de taken onderling verdeeld. Leden van ons overleg vertegenwoordigen de kleinere schoolbesturen bij verschillende bestuurlijke platforms in de regio Haaglanden zodat we niet allemaal overal aanwezig hoeven te zijn. Het betreft vertegenwoordiging zonder bestuurlijk mandaat. Daarnaast fungeert het overleg als kennisnetwerk.
Gemeente Den Haag	De bestuurder neemt niet deel aan het platform PO van de gemeente Den Haag daar is op verzoek van de gemeente alleen de vertegenwoordiger van de kleinere schoolbesturen aanwezig. Er is wel frequent contact met de afdeling huisvesting aangaande Nassaulaan.
Onderwijsregio Haaglanden	Stichting HSV maakt onderdeel uit van de Onderwijsregio Haaglanden. Dit is een grote onderwijsregio met een voorlopers status waarin kinderopvang, po, vo en mbo verenigd zijn. De bestuurder sluit aan bij de bredere netwerkbijeenkomsten en is via een vertegenwoordiger betrokken bij het Onderwijsregio

	beraad (ORB). Daarnaast zijn we als stichting betrokken bij een project voor leerkrachten binnen het internationaal onderwijs bekostigd vanuit de onderwijsregio.
Executive Directors Platform Dutch International Schools (EDP DIS).	De bestuurder neemt deel aan het EDP DIS. In dit overleg wisselen de bestuurder van de IGBO en IGVO scholen kennis en informatie uit. Daarnaast fungeert het EDP DIS als spreekbuis richting het ministerie. Zie voor meer informatie de website van DIS https://www.dutchinternationalschools.nl/
PO-raad	Stichting HSV is lid van de PO-raad en maakt graag gebruik van de door hen geboden ondersteuning. De bestuurder is lid van de verenigingscommissie Onderwijskwaliteit en sluit op zeer regelmatige basis aan bij door de PO-raad georganiseerde kennis- en netwerksessies.
Inspectie van het onderwijs	Los van het bijwonen van kennissessies is er hoofdzakelijk horizontaal overleg met onze contactinspecteur bij de inspectie. In augustus 2023 heeft de contactinspecteur die al langer verbonden was aan de stichting elders een betrekking gevonden. Na enige tijd zonder is de stichting eind november 2023 gekoppeld aan een tijdelijke contactinspecteur waarna we in maart 2024 een vaste nieuwe contactinspecteur toegewezen hebben gekregen.

KLACHTENBEHANDELING

Naar aanleiding van twee klachten die in 2022 zijn binnengekomen is de klachtenregeling begin 2023 herzien. In april 2023 is de herziene klachtenregeling vastgesteld met instemming van de GMR. De huidige klachtenregeling kan [hier](#) worden gevonden. De klachtenregeling wordt via de websites onder de aandacht gebracht. In 2023 zijn er geen klachten binnengekomen. Stichting HSV is aangesloten bij de Landelijke klachtencommissie Onderwijsgeschillen in Utrecht.

JURIDISCHE STRUCTUUR

Onder het bevoegd gezag van stichting Haagsche Schoolvereniging ressorteren alle scholen (brinnummers). Deze stichting houdt 95,625% van de aandelen in de B.V. Haagsche Schoolvereniging. De BV is eigenaar van het schoolgebouw aan de Nassaulaan. Er lopen gesprekken met de gemeente Den Haag om te komen tot een overdracht van het gebouw aan de gemeente in combinatie met een renovatie en/of aanbouw ten behoeve van het gebouw.

GOVERNANCE EN FUNCTIESCHEIDING

De governance structuur van HSV is in 2023 ongewijzigd gebleven. HSV werkt met een eenhoofdig bestuur en een Raad van Toezicht (intern toezichthouder) die, in principe, uit vijf leden bestaat. De Raad van Toezicht kent een remuneratiecommissie en een auditcommissie. Daarnaast kent HSV een managementstatuut waarin taken, bevoegdheden en mandateringen staan beschreven van de verschillende functionarissen (functiescheiding). HSV conformeert zich aan de Code Goed Bestuur PO-Raad

2. Verantwoording van het beleid

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Via Parnassys worden de resultaten van leerlingen zichtbaar gemaakt. Via scholenopkaart.nl worden deze resultaten gepubliceerd voor de verschillende scholen:

- Nederlandse en internationale school HSV
- Willemspark
- Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO), school voor SBO

In de leidraad voor de jaarverslaggeving door de scholen is door het bestuur aangegeven welke informatie door hen aan het bestuur moet worden verantwoord. In dit hoofdstuk worden per school de doelen en resultaten weergegeven met betrekking tot:

- Passend onderwijs
- Onderwijsachterstanden en -opbrengsten
- Sociale veiligheid
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Onder het kopje Passend onderwijs is per school uitgewerkt aan welke doelen de beschikbare middelen vanuit de lumpsum en vanuit het samenwerkingsverband zijn besteed. De scholen zijn tot die doelen gekomen in afstemming met het schoolteam en de MR middels bespreking van de behaalde toetsresultaten, het schoolondersteuningsprofiel, het schoolplan en de onderliggende jaarplannen. Bij het opstellen van de doelen is rekening gehouden met de leerlingpopulatie (Wat hebben onze leerlingen nodig?), het geldende toetsingskader van de onderwijsinspectie, het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het strategisch beleidsplan op stichtingsniveau.

Door analyse van behaalde toetsresultaten, observaties in de groep en evaluaties van opgestelde plannen (Behalen we onze streefdoelen? Ontwikkelen leerlingen zich naar verwachting of is extra ondersteuning/een aangepast aanbod benodigd? Leveren de gekozen interventies op wat we ervan verwacht hadden of moet het anders?) zorgen we ervoor dat het ondersteuningsaanbod op papier aansluit bij de praktijk.

HET INSTITUUT VOOR INDIVIDUEEL ONDERWIJS (IVIO)

Passend Onderwijs

IVIO is een school voor speciaal basisonderwijs (SBO), waar maatwerk wordt geboden aan de leerlingen, passend bij hun mogelijkheden om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. De ambitie is om iedere leerling zo hoog en passend mogelijk door te laten stromen naar het voortgezet onderwijs. Het onderwijsaanbod is gericht op zelfredzaamheid, sociaal-emotionele ontplooiing en cognitieve ontwikkeling zodat zij voldoende vaardigheden hebben om hun plaats in de samenleving in te nemen in een rol die bij hen past.

Wij vinden het belangrijk om samen te werken in de driehoek van Leerling, Ouder en School. Indien nodig worden hier externe partijen bij betrokken. Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft, dan kan bijvoorbeeld logopedie, fysiotherapie of kindtherapie worden ingezet. Er wordt bij de plaatsing van nieuwe leerlingen goed op de klassensamenstelling gelet, zodat er een veilig pedagogisch klimaat blijft bestaan en de leerlingen met en van elkaar kunnen leren.

Voor iedere leerling worden haalbare korte- en lange termijn doelen, zo ook de verwachte uitstroombestemming, opgesteld. Deze doelen worden met de ouders/verzorgers en leerlingen zelf besproken en waar nodig bijgesteld. De leerlingen worden op deze manier zo goed mogelijk begeleid, gehoord en ondersteund door school.

De locatieleider en intern begeleider hebben regelmatig contact met hun adviseur van SPPOH (stichting passend primair onderwijs Haaglanden) en andere scholen voor speciaal (basis)onderwijs in de regio Haaglanden in het algemeen en in hun eigen werkgebied in het bijzonder. Ook is er samenwerking met de andere intern begeleiders en het management van de HSV, zodat we leren van elkaar en men weet welke expertise het team van IVIO heeft op het gebied van passend onderwijs.

De huidige middelen voor passend onderwijs worden grotendeels ingezet voor extra begeleiding door leerkrachtondersteuners en onderwijsassistenten. Hierdoor kan er zo veel mogelijk op maat worden gewerkt door bijvoorbeeld leerlingen in niveaugroepjes gerichte instructie te geven.

Leermiddelen (digitaal en analoog) die het individueel en op maat werken van de leerlingen mogelijk maken, worden zo veel mogelijk ingezet. Er wordt voortdurend gekeken of er nieuwe mogelijkheden zijn op dit gebied en of er voldoende ruimte is voor individuele feedback (summatief vs. formatief). De leerlingen werken regelmatig met een Chromebook. Op deze manier kunnen ze in verschillende lesprogramma's op hun eigen niveau werken. Het digitale werken wordt zorgvuldig afgewisseld met bijvoorbeeld schrijfwerk op papier en praktische werkvormen. Ook buiten leren in de mooie bosrijke omgeving van IVIO wordt regelmatig gedaan, net als bewegend leren, omdat de leerlingenpopulatie van IVIO veel baat heeft bij leren door te handelen. Buiten worden verbindingen gelegd tussen handen, hoofd en hart. Dat vormt de basis voor het leren van complexere onderwerpen naarmate de kinderen zich verder ontwikkelen (J. Robertson, 2014)

Daarnaast is het doel om de leerlingen tijdens de basisschoolperiode al praktijkvakken aan te bieden, zoals bijvoorbeeld tuinieren, koken of techniek. In 2023 zijn we gestart met tuinieren in de omgeving van de school. Een aantal medewerkers en een vrijwilliger hebben samen met de kinderen een moestuin aangelegd die regelmatig onderhouden wordt. De zelf geoogste groenten worden uitgedeeld of er wordt een lekker gerecht van gemaakt door de kinderen.

Vanuit IVIO wordt ambulante begeleiding aangeboden op andere scholen. Deze vorm van begeleiding zal de komende jaren in lijn met het ondersteuningsplan van SPPOH verder worden uitgebreid. Door de inzet van onze expertise op het gebied van internaliserend gedrag, taalontwikkelingsstoornissen, autisme en algemene leerproblemen dragen we bij aan meer inclusief onderwijs op de reguliere basisscholen.

Onderwijsachterstanden en -opbrengsten

Bij IVIO worden de observaties van leerkrachten en onderwijsondersteuners, methode gebonden toetsen en het volgsysteem Leerling in Beeld van Cito gebruikt om de cognitieve resultaten van de leerlingen in kaart te brengen. SBO IVIO biedt onderwijs aan sociaal-emotioneel kwetsbare kinderen met een ontwikkelings- en/of leerachterstand, zonder voorliggend externaliserend gedrag. De leerlingen stromen vaak in met een grote ontwikkelings- of leerachterstand en een laag/negatief welbevinden. Gedrag ten gevolge van kind- en/of omgevingsfactoren, leerontwikkeling en de mate van ondersteuning en begeleiding kunnen van invloed zijn op de didactische resultaten. Op grond van verschillende leerlingengegevens, zoals bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling, de werkhouding en het cognitieve gegevens (indien beschikbaar en relevant) worden de leerlingen ingedeeld in 3 leerroutes: de 50% leerroute (VSO/praktijkonderwijs), 75% leerroute (VMBO basis-/kaderberoepsgerichte leerweg) en 100% leerroute (VMBO theoretische leerweg en hoger).

Alle leerlingen krijgen een ontwikkelingsperspectief (OPP) dat jaarlijks wordt geëvalueerd en daarnaast korte termijn doelen; deze doelen worden drie keer per jaar bijgesteld en vastgelegd in Parnassys. De ontwikkeling van ieder kind wordt zo op de voet gevolgd en met de ouders/verzorgers en leerlingen zelf besproken. De leerlingen krijgen op deze manier zicht op hun eigen ontwikkeling en worden hier actief bij betrokken.

Het leerlingvolgsysteem ParnasSys wordt gebruikt. De toetsen van Leerling in Beeld worden 2x per jaar afgenomen, waarbij gekeken wordt naar de individuele groei. Uitgangspunt voor elk gesteld doel is een optimale ontwikkeling. Aangezien de kinderen per vak op eigen niveau worden getoetst, is het niet mogelijk om gemiddelde didactische resultaten op schoolniveau weer te geven.

Eindtoets en referentieniveaus Taal en Rekenen

De 19 leerlingen van IVIO die in 2023 de Eindtoets van Route 8 hebben gemaakt, scoorden een gemiddelde standaardscore van 138,7.

Wat betreft de referentieniveaus zijn de resultaten van de Eindtoets als volgt verdeeld:

- Lezen:
 - 6 lln. onder functioneringsniveau (<1F)
 - 8 lln. functioneringsniveau (1F)
 - 5 lln. streefniveau (2F)
- Rekenen:
 - 8 lln. onder functioneringsniveau (<1F)
 - 10 lln. functioneringsniveau (1F)
 - 1 lln. streefniveau (1S)
- Taalverzorging:
 - 7 lln. onder functioneringsniveau (<1F)
 - 8 lln. functioneringsniveau (1F)
 - 4 lln. streefniveau (2F)

Over het algemeen zijn de behaalde resultaten vergelijkbaar met die van vorig schooljaar. De leerlingen die onder het functioneringsniveau hebben gescoord voor één of meerdere basisvakken hebben voor het merendeel de 50% of 75% leerroute gevolgd. Deze uitkomsten zijn om die reden naar verwachting.

Voor de toekomst is het idee om het functioneringsniveau van lezen, rekenen en taalverzorging te koppelen aan de 75% leerroute. Dan kan er nog gericht gewerkt worden aan het behalen van de einddoelen van de leerlingen. Voor de 100% leerroute is deze koppeling er al.

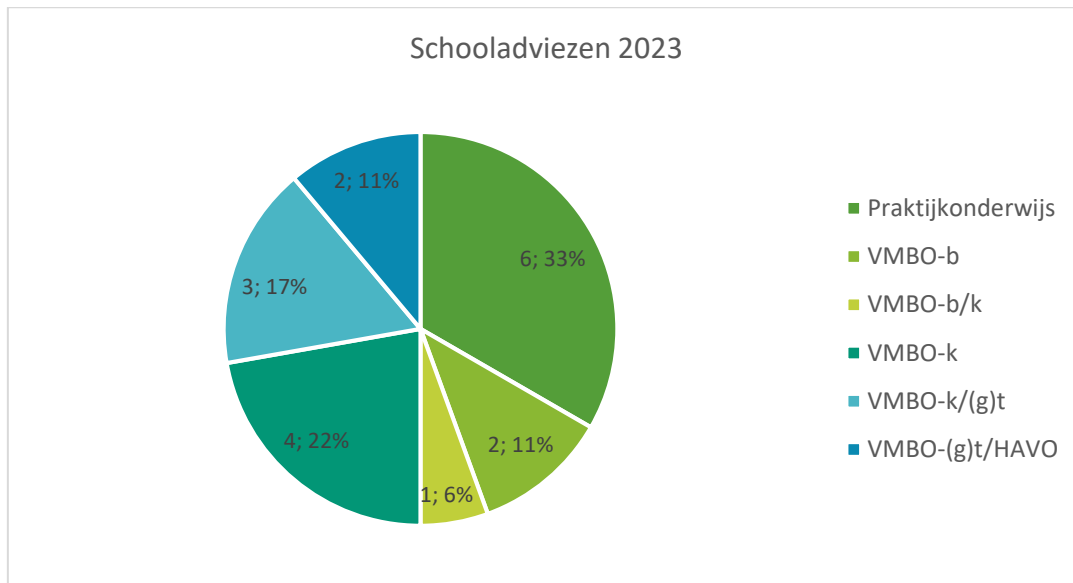
Schooladviezen voortgezet onderwijs

Vanwege de meer specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in het speciaal basisonderwijs, is er vanuit IVIO nauw contact met verschillende scholen voor voortgezet onderwijs, waaronder het praktijkonderwijs.

Tijdens het overleg tussen het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (BOVO) worden de resultaten van de oud-leerlingen besproken. Wij horen vanuit de scholen voor voortgezet onderwijs waar de kinderen naar uitstromen dat de schooladviezen passend zijn. Daarnaast geven zij aan dat zij zien dat we als school inzetten op een goede werk- en luisterhouding en op sociale vaardigheden. Dit komt, voor zover vast te stellen, ten goede van de motivatie.

In 2023 zijn 18¹ leerlingen uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs met de volgende schooladviezen:

Sociale veiligheid

De sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen is erg belangrijk op het IVIO. Veel leerlingen hebben vanwege hun problematiek negatieve ervaringen opgedaan op hun vorige school. Door een veilige en uitdagende leeromgeving te bieden - afgestemd op de individuele ondersteuningsbehoeften - voelen de kinderen zich bij IVIO al snel gehoord en begrepen. Dit zorgt ervoor dat de leerling zich beter gaat voelen en er rust komt, zowel voor de leerling zelf als bij het gezin.

Onze doelstelling is dat alle leerlingen van IVIO zich zo goed mogelijk ontwikkelen op het sociaal-emotionele vlak. Naast een veilige pedagogische omgeving met veel rust en structuur, wordt er wekelijks sociale vaardigheidstraining (SOVA) en judo-les gegeven. Ook is er een kindertherapeut werkzaam op school ter ondersteuning van leerlingen die gedragsproblemen vertonen en/of te kampen hebben met sociaal-emotionele problematiek die hun ontwikkeling in de weg staat.

De methode 'Ik, Jij, Wij-Samen' wordt gebruikt ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hierin worden werkvormen als kringgesprekken en drama ingezet. Binnen elk schooljaar leren de leerlingen eerst iets over zichzelf (ik) om daarna ook van de ander te leren (jij) en vervolgens samen goed met elkaar te kunnen omgaan (wij samen).

Er wordt veel aandacht gegeven aan het bevorderen van positieve interactie tussen de leerlingen. Aan het begin van ieder schooljaar wordt het Vriendenproject uitgevoerd om pestgedrag zoveel mogelijk te voorkomen en tegen te gaan. Als er problemen zijn op sociaal-emotioneel gebied, dan kunnen er zowel individueel (bijvoorbeeld door middel van therapie) of op groepsniveau (bijvoorbeeld door de training Rots en Water) interventies worden ingezet.

Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt het meetinstrument 'sociaal-emotioneel functioneren' van Leerling in Beeld gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Door de leerkrachten wordt een observatielijst ingevuld en de oudere leerlingen vullen ook zelf een vragenlijst in over hun welbevinden en sociale vaardigheden. De resultaten van deze metingen worden gebruikt om de doelen op sociaal-emotioneel gebied van zowel de individuele leerlingen als de gehele groep vast te stellen.

¹ Vanwege beredeneerd afwijken van uitstroom op twaalfjarige leeftijd heeft 1 leerling wel deelgenomen, maar is niet meegenomen in de procentuele berekening zoals weergegeven in het cirkeldiagram.

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de periode 2021-2023 hebben het team en de medezeggenschapsraad van IVIO een aantal prioriteiten gekozen om leervertraging en sociaal-emotionele problematiek door Corona aan te pakken door middel van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs. De vakgebieden die voor de leerlingen van IVIO prioriteit hebben: taal/spelling, begrijpend lezen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er is gebruik gemaakt van verschillende interventies vanuit de landelijke menukaart om de Corona achterstanden op te heffen:

- *Instructie in kleine groepen voor gesproken taal, spelling en begrijpend lezen.*
Hierbij gaat het om inoefening van onderdelen die nog niet beheerst worden, waarbij aandacht is voor het leren van en met medeleerlingen en de inzet van gerichte feedback. Door de extra inzet en begeleiding van onderwijsondersteuners was het mogelijk om in kleine groepjes instructie op maat te geven aan de leerlingen. Voor begrijpend lezen is de methode Nieuwsbegrip Goud aangeschaft. Daarnaast zijn er nieuwe bibliotheekboeken aangeschaft om het leesplezier te bevorderen.
- *Versterken van de executieve functies van leerlingen door extra aandacht en begeleiding op dit gebied.*
Bij metacognitie en zelfregulerend leren, krijgen de leerlingen inzicht in hun eigen ontwikkeling en de leerstrategieën die ze kunnen inzetten. Ze krijgen handvatten wat betreft taakaanpak en de inzet van hun talenten om een bepaald doel te behalen.

Door de korte termijndoelen met de leerlingen te bespreken, leren ze zelf na te denken over hun leerproces. De leerlingpopulatie van IVIO heeft veel baat bij begeleiding op dit gebied, zodat ze steeds meer regie over hun eigen handelen krijgen.

- *Bevordering van het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen door meer cultuureducatie aan te bieden.*

Wekelijks geven een dans/drama docent en een kunstdocent van KOO (kunstonderwijs organisatie) les aan alle leerlingen. Het eerste halfjaar wordt er dans aangeboden en het tweede halfjaar beeldende vorming. De ervaring is dat de kinderen hier erg van genieten en hun gevoelens goed kunnen uiten. Ze groeien in zelfvertrouwen en weerbaarheid, waardoor hun welbevinden wordt vergroot.

- *Aanschaf van digitale leermiddelen om achterstanden op het gebied van de basisvakken weg te werken.*

Er zijn 60 Chromebooks aangeschaft voor de leerlingen van IVIO. Deze worden vooral ingezet voor het automatiseren bij de basisvakken, om onderzoek te doen naar de thema's van IPC (International Primary Curriculum) bij zaakvakken en voor het vergroten van de mediawijsheid.

Bovenstaande interventies zijn afgerond en voor het merendeel van de leerlingen zijn de gestelde doelen behaald. Positieve bijkomstigheid in dit alles is dat door de NPO-middelen het team in staat is gesteld om op een andere, meer intensieve, manier samen te werken ten bate van de ondersteuning van de leerlingen. Het is belangrijk om ook in de toekomst tijd, aandacht en energie te blijven steken in de onderlinge samenwerking en de gezamenlijke aanpak van passend onderwijs bij IVIO.

Verbeterpunten voor de komende periode

Vanuit dit jaarverslag komt een aantal doelstellingen voor het schooljaar 2024-2025 en de jaren daarna naar voren:

- Koppeling van het functioneringsniveau op het gebied van lezen, rekenen en taalverzorging aan de 75% leerroute van IVIO naast de koppeling aan de 100% leerroute;
- Borging nieuw meetinstrument Leerling in Beeld om zowel de resultaten/groei op het gebied van taal en rekenen, als het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen in kaart te brengen;

- Verder ontwikkelen van de praktijkvakken tuinieren en koken en op termijn aanvullen met techniek, met name voor de leerlingen van de bovenbouw die zullen uitstromen naar het praktijkonderwijs;
- Bieden van ambulante begeleiding en delen van expertise op het gebied van internaliserende problematiek, leerproblemen en (taal)ontwikkelingsstoornissen om zo bij te dragen aan inclusief onderwijs;
- Tijd, aandacht en energie (blijven) steken in de onderlinge samenwerking van het team en de gezamenlijke aanpak van passend onderwijs ten bate van de ondersteuning en ontwikkeling van de leerlingen.

WILLEMSPARKSCHOOL

Passend Onderwijs

Bij de Willemsparkschool is de leerlingenondersteuning volop in ontwikkeling. Na een tijdelijke situatie met twee intern begeleiders, waarin de leerlingenondersteuning flink is geprofessionaliseerd, is er nu weer een intern begeleider die nauw samenwerkt met de leerkrachten om zo goed mogelijk in de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen te voorzien. De contacten met externe specialisten en instanties zijn versterkt, waardoor meer expertise kan worden ingezet bij ondersteuning van leerlingen op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Zo wordt er bijvoorbeeld nauw samengewerkt met schoolmaatschappelijk werk om de kinderen en hun ouders zo goed mogelijk te begeleiden.

Er wordt handelingsgericht gewerkt bij de basisvakken (lezen, taal, spelling en rekenen). Dit betekent onder andere dat de instructies en lesstof worden afgestemd op het niveau van de kinderen. In de periodieke besprekingen van de leerkrachten en intern begeleider wordt de ontwikkeling van de leerlingen zowel individueel als op groepsniveau besproken. Daarna worden plannen op- of bijgesteld, zodat er gericht aan bepaalde leerdoelen gewerkt kan worden. Ook vinden er besprekingen met de ouders plaats, al dan niet samen met externe hulpverleners. De meeste ondersteuning en begeleiding op maat vindt plaats in de eigen klas. Door middel van een zogenaamde 'boost' aanpak kan tijdelijk extra begeleiding worden gegeven voor de basisvakken in kleine groepjes buiten de klas. Het doel is dan om in een periode van 6 tot 8 weken een bepaalde leerachterstand weg te werken. Na deze periode wordt er geëvalueerd en besloten of de extra begeleiding voortgezet dient te worden. De middelen voor extra begeleiding zijn beperkt, daarom zetten we deze zo effectief mogelijk in. Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft, dan kan er een multidisciplinair overleg (MDO) worden ingepland, waarbij onder andere de adviseur vanuit het samenwerkingsverband voor passend onderwijs (SPPOH) aanwezig is.

Om de afspraken en werkwijzen op het gebied van de leerlingenondersteuning vast te leggen en goed te kunnen borgen, worden zogenaamde 'kwaliteitskaarten' opgesteld. Een voorbeeld hiervan is de kwaliteitskaart over leesproblemen en dyslexie. Om het passend onderwijs bij de Willemsparkschool uit te breiden, wordt in de komende tijd verder ingezet op de onderwerpen begaafdheid en (additionele) taalontwikkeling.

Onderwijsachterstanden en -opbrengsten

Om de cognitieve resultaten van de leerlingen in beeld te brengen wordt op individueel niveau geobserveerd door de leerkracht(en) en worden zowel de methodegebonden toetsen als de Cito toetsen geanalyseerd. De resultaten van de Cito toetsen kunnen vergeleken worden met het landelijk gemiddelde.

De groepsresultaten van Cito in 2023 (Midden en Eindtoetsen) van groep 5 t/m 8 liggen ruim boven het landelijk gemiddelde en de inspectienorm. In groep 3 en 4 zijn de scores wisselend; de resultaten van groep 3 dalen in de tweede helft van het schooljaar, terwijl de resultaten van groep 4 juist stijgen in het tweede halfjaar. Het is belangrijk om deze groepen goed te blijven monitoren en te analyseren waar en hoe verbetering van de resultaten mogelijk is.

Eindtoets en referentieniveaus Taal en Rekenen

De 25 leerlingen van de Willemsparkschool die in 2023 de Centrale Eindtoets hebben gemaakt, scoorden gemiddeld 541,4 (landelijk gemiddelde 535,3). De afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde was daarmee + 6,1. Het gemiddelde resultaat voor de Centrale Eindtoets bij de Willemsparkschool was dit jaar net iets hoger dan in het voorgaande schooljaar en net iets lager dan 2 jaar geleden (539,7 in 2022 en 542,4 in 2021), maar de gemiddelden ontlopen elkaar niet veel.

Wat betreft de referentieniveaus liggen de resultaten van de Centrale Eindtoets in 2023 in alle gevallen boven het landelijk gemiddelde van scholen met een vergelijkbare schoolweging. De Willemspark had in 2023 een schoolweging van 21,06.

- Lezen:
 - 8% Functioneringsniveau (1F)
 - 92% Streefniveau (2F)
- Rekenen:
 - 36% Functioneringsniveau (1F)
 - 64% Streefniveau (1S)
- Taalverzorging:
 - 4% Functioneringsniveau (1F)
 - 96% Streefniveau (2F)

De doelstelling voor 2023 was om het aantal leerlingen dat uitstroomt met een streefniveau voor lezen en taalverzorging te verhogen naar 90%. Deze doelstelling is zowel voor lezen (92%) als voor taalverzorging (96%) behaald. Voor rekenen was de doelstelling dat 80% van de leerlingen het streefniveau behaalt. Deze doelstelling is niet behaald, maar met 64% ligt het streefniveau wel 0,4% boven het landelijk gemiddelde.

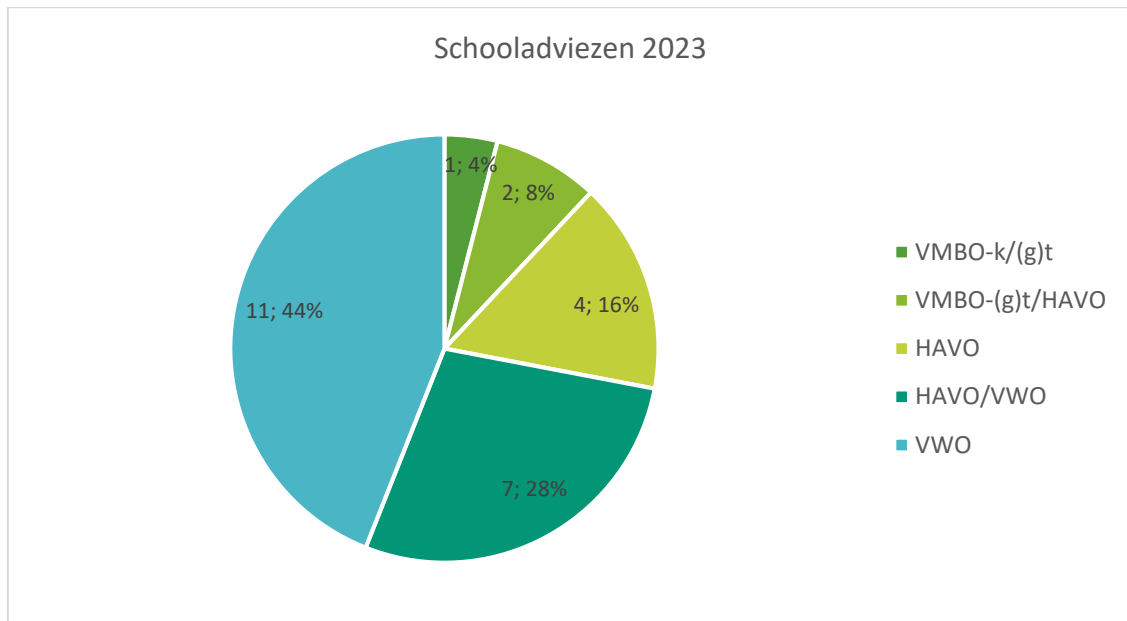
Voor het jaar 2024 houden we als doelstelling minimaal 90% uitstroom met een streefniveau voor lezen en taalverzorging. Voor rekenen wordt de (meer realistische) doelstelling dat 75% van de leerlingen het streefniveau behaalt. En het belangrijkste doel blijft dat alle leerlingen minimaal het functioneringsniveau behalen voor alle vakgebieden van de doorstroom toets.

Schooladviezen voortgezet onderwijs

Het schooladvies voor het voortgezet onderwijs blijkt in de meeste gevallen goed passend te zijn. Dit zien wij terug in de resultaten van onze oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs. In 2023 is het niveau van onze oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs hetzelfde als hun schooladvies. Van de leerlingen die in 2022 zijn uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs zijn drie leerlingen een niveau opgestroomd en vier leerlingen een niveau afgestroomd. Van de leerlingen die in 2021 zijn uitgestroomd, zijn acht leerlingen opgestroomd naar een hoger niveau, waarvan drie volledig. De overige 16 leerlingen zijn op hetzelfde niveau als hun schooladvies gebleven.

In 2023 zijn 25 leerlingen uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs met de volgende schooladviezen:

Naar aanleiding van de behaalde resultaten op de Centrale Eindtoets zijn 5 schooladviezen naar boven bijgesteld. In 2023 is zowel het percentage VWO adviezen als het percentage HAVO/VWO adviezen hoger dan in het voorgaande schooljaar.

Sociale Veiligheid

Bij de Willemsparkschool wordt het anti-pestprogramma PRIMA gebruikt. PRIMA is erop gericht een pro-sociaal en veilig schoolklimaat te scheppen en pestgedrag te signaleren en te stoppen. Het team heeft een training gevolgd en er is een PRIMA coördinator aangesteld. Voor alle groepen is er een lessenserie over groepsprocessen, weerbaarheidsstrategieën en pro-sociale vaardigheden. Vanaf groep 5 wordt een digitale pestmeter afgenomen die de leerkracht inzicht geeft in het groepsklimaat, de mogelijke pestsituatie in de groep, welke pro-sociale vaardigheden leerlingen hebben en wat de leerkracht kan doen om pesten te voorkomen en te stoppen. Bij pestsituaties krijgt de leerkracht handelingsadviezen en vinden gesprekken plaats met betrokken leerlingen en hun ouders.

Daarnaast wordt aan het begin van schooljaar gewerkt met de zogenaamde 'Gouden Weken' om positieve groepsvorming tot stand te brengen. De Gouden Weken zijn de eerste weken van het schooljaar. Het zijn de belangrijkste weken voor het neerzetten van een goede basis voor een fijne sfeer in de klas. Daarom zijn deze weken 'goud' waard. Als je als leerkracht in deze eerste, belangrijke weken veel aandacht schenkt aan groepsvorming, heb je hier de rest van het schooljaar profijt van. Na de kerstvakantie wordt deze werkwijze herhaald. Dan worden het de Zilveren Weken genoemd.

Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt het meetinstrument 'sociaal-emotioneel functioneren' van Leerling in Beeld gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Door de leerkrachten wordt een observatielijst ingevuld en de oudere leerlingen vullen ook zelf een vragenlijst in over hun welbevinden en sociale vaardigheden. De resultaten van deze metingen worden gebruikt om de doelen op sociaal-emotioneel gebied van zowel de individuele leerlingen als de gehele groep vast te stellen.

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de periode 2021-2023 heeft het team van de Willemspark in samenspraak met de medezeggenschapsraad een aantal doelstellingen gekozen om leervertraging en sociaal-emotionele problematiek door corona aan te pakken met behulp van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO):

- *Instructie in kleine groepen voor de volgende vakgebieden: spelling, begrijpend lezen en rekenen. Hierbij gaat het om inoefening van onderdelen of strategieën die nog niet beheerst worden, waarbij aandacht is voor leren van en met elkaar. (prioriteit)*

Deze extra ondersteuning heeft plaatsgevonden, met uitzondering van een verlofperiode van circa een half jaar, waarin de betreffende leerkracht afwezig was en niet vervangen kon worden. De resultaten zijn nu vergelijkbaar met de periode voor Corona (met uitzondering van groep 3).

- *Training voor de leerkrachten op het gebied van begrijpend lezen met als doel de resultaten op groepsniveau te verbeteren. Hierbij wordt samengewerkt met de leerkrachten van de HSV Nederlandse afdeling aan de Nassaulaan. (prioriteit)*

Helaas heeft deze scholing nog niet plaatsgevonden vanwege de langdurige uitval van de geselecteerde trainer. Er is vanuit het team wel een werkgroep opgericht rondom begrijpend lezen. Door de werkgroep wordt gekeken naar een mogelijke andere training en lesmaterialen om in te zetten ten behoeve van de leesmotivatie en het begrijpend leesonderwijs. Een teamtraining staat nu gepland voor schooljaar 2024-2025. In 2023-2024 is de prioriteit gegeven aan een training op het gebied van ouderbetrokkenheid/-communicatie.

- *In met name groep 4 en 5 extra aandacht op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling; intensiveren van de Gouden Weken, bestaande uit allerlei activiteiten gericht op positieve groepsvorming. (prioriteit)*

Dit is volgens plan verlopen en de verbeteringen waren merkbaar en zichtbaar in de betreffende groepen.

- *Aanschaf van Chromebooks, zodat de leerlingen op eigen niveau kunnen werken en daarmee hun achterstand gericht kunnen inhalen. (prioriteit)*

De Chromebooks en de bijbehorende oplaadkasten zijn aangeschaft en worden regelmatig gebruikt.

- *Extra gymlessen door de vakleerkracht lichamelijke opvoeding voor de ontwikkeling van de motoriek van met name de jongste kinderen. Indien mogelijk ook een motorische screening om de aandachtspunten goed in beeld te krijgen. (prioriteit)*

Dit is gerealiseerd door de vakleerkracht lichamelijke opvoeding een aantal uur extra in te zetten.

De volgende zaken zijn ook onderdeel van het Nationaal Programma Onderwijs, deze doelstellingen waren echter minder urgent:

- *Herinrichting en uitbreiding van de schoolbibliotheek om de leesmotivatie te stimuleren en het belang van (begrijpend) lezen te onderstrepen.*

Het team van de Willemsparkschool is betrokken bij de herinrichting en uitbreiding van de schoolbibliotheek. In schooljaar 2023-2024 krijgt de schoolbibliotheek een nieuwe inrichting. Daarnaast neemt de Willemsparkschool deel aan een project, waarmee inhoudelijk wordt samengewerkt met de gemeentelijke bibliotheek om het (voor)lezen te stimuleren.

- *Aanschaf van aantrekkelijke leesboeken op verschillende niveaus om het (begrijpend) lezen te stimuleren.*

Er zijn nieuwe boeken aangeschaft en ook oude, kapotte boeken weggedaan.

- *Logopedische screening in de groepen 1 en 2 om mogelijke achterstand in de taalontwikkeling beter te kunnen vaststellen en adequate begeleiding te kunnen bieden.*

Dit is niet gebeurd, omdat er geen logopedisten te vinden waren die hiervoor tijd konden vrijmaken.

- *Aanschaf van verrijkingsmaterialen voor de leerlingen die meer of andere leerstof nodig hebben.*

Voor deze leerlingen zijn specifieke materialen aangeschaft. In de komende periode blijven we aandacht besteden aan het onderwerp begaafdheid en hoe we deze doelgroep het beste kunnen begeleiden op school.

- *Faalangstreductietraining o.i.d. voor kinderen die veel last hebben van stress bij toetsmomenten.*

De integratieve kindertherapeut die regelmatig bij de Willemsparkschool werkt, ondersteunt een aantal kinderen op dit vlak.

- *Aandacht voor het samenwerkend leren bij de thema's van IPC om zowel de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te stimuleren.*

Bij de thema's van IPC wordt veel aandacht besteed aan samenwerkend leren en we zien dat dit tot positieve resultaten leidt.

Verbeterpunten voor de komende periode

Vanuit dit jaarverslag komt een aantal verbeterpunten voor de komende periode naar voren:

- Monitoren en analyseren van de resultaten in groep 3 en 4 om te kijken of een specifieke interventie nodig is;
- Ten aanzien van de referentieniveaus blijft de doelstelling in 2024 dat minimaal 90% van de leerlingen uitstroomt met een streefniveau voor lezen en taalverzorging. Voor rekenen wordt de doelstelling dat 75% van de leerlingen het streefniveau behaalt. Het belangrijkste doel voor alle vakgebieden is dat de leerlingen minimaal het functioneringsniveau behalen;
- Borging van het meetinstrument 'sociaal-emotioneel functioneren' van Leerling in Beeld om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen te kunnen volgen en positief te beïnvloeden;
- Teamtraining op het gebied van leesmotivatie en begrijpend lezen in schooljaar 2024-2025, waardoor de leerkrachtvaardigheden op het gebied van begrijpend lezen vergroot worden;
- Aandacht voor de onderwerpen begaafdheid en (additionele) taalontwikkeling, waarmee het passend onderwijs op de Willemsparkschool versterkt kan worden.

HET OPEN VENSTER

Passend onderwijs

Vanwege het specialistische karakter van Het Open Venster - school voor kinderen met (ernstige) dyslexie en dyscalculie - wordt er met veel verschillende lesmaterialen, hulpmiddelen en instructies op maat gewerkt. Dat geldt met name voor de vakken rekenen, spelling, taal en (begrijpend) lezen. Hierbij wordt steeds gezocht naar welke strategie het beste werkt voor ieder afzonderlijk kind, zodat het meeste rendement kan worden behaald.

De leerlingen worden een aantal keer per schooljaar door de intern begeleider, remedial teacher en de leerkrachten besproken. Aan de hand daarvan worden er plannen op- of bijgesteld. Daarnaast vinden besprekingen met de ouders plaats, al dan niet samen met externe hulpverleners. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, beschikt Het Open Venster over (externe) specifieke deskundigheid in de vorm van een logopediste die gespecialiseerd is op gebied van dyslexie en een integratieve kindertherapeut ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leermiddelen die het individueel en op maat werken van de kinderen mogelijk maken, worden veelvuldig ingezet. Er wordt voortdurend gekeken of er nieuwe mogelijkheden zijn op dit gebied. De leerlingen werken regelmatig met Chromebooks. Op deze manier kunnen ze in verschillende lesprogramma's op hun eigen niveau werken. Het digitale werken wordt zorgvuldig afgewisseld met bijvoorbeeld schrijfwerk op papier.

Bij Het Open Venster wordt de individuele ontwikkeling van de leerlingen nauwkeurig bijgehouden, zodat het lesaanbod en de leerdoelen per kind snel en adequaat kunnen worden bijgesteld. In het afgelopen schooljaar is de rapportage vernieuwd en verbeterd. Een volgende stap is om de individuele ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen te koppelen aan de rapporten.

De locatielider en intern begeleider hebben regelmatig overleg met de adviseur passend onderwijs van SPPOH. Ook is er goed contact met intern begeleiders van scholen in de omgeving, waar de leerlingen vandaan komen, zodat men weet welke deskundigheid en expertise Het Open Venster te bieden heeft.

Onderwijsachterstanden en -opbrengsten

De ontwikkeling van ieder kind wordt op de voet gevolgd, met het oog op mogelijke versnelling of herhaling van de lesstof wanneer dit nodig is. Het doel is daarbij om de leerachterstanden zoveel mogelijk in te halen en de leerlingen op een passend niveau te laten uitstromen naar het voortgezet onderwijs.

De leerstoornis(sen) en de opgelopen achterstand van de kinderen zijn van invloed op hun onderwijsresultaten. De leerlingen stromen in met een (relatief) grote achterstand op vrijwel alle basisvakken. De meeste kinderen hebben een gemiddeld IQ (of hoger). Elk kind krijgt bij Het Open Venster leerstof op individueel functioneringsniveau aangeboden.

Bij Het Open Venster worden de observaties van leerkrachten, methodegebonden toetsen en het volgsysteem Leerling in Beeld gebruikt om de cognitieve resultaten van de leerlingen in kaart te brengen. De kinderen worden vergeleken ten opzichte van zichzelf. De belangrijkste graadmeter is de mate van groei die een kind laat zien. Uiteraard streven wij voor iedere leerling een optimale ontwikkeling na. De individuele resultaten van de kinderen en de groei per vakgebied worden uitgebreid met de betreffende ouders besproken. Aangezien de kinderen per vak op eigen niveau worden getoetst, is het niet mogelijk om gemiddelde cognitieve resultaten op schoolniveau weer te geven.

Eindtoets en referentieniveaus Taal en Rekenen

De 15 leerlingen van Het Open Venster die in 2023 de Centrale Eindtoets hebben gemaakt, scoorden gemiddeld 531,2 waarmee de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde -4,1 is (landelijk gemiddelde 535,3). Het gemiddelde resultaat voor de Centrale Eindtoets was dit jaar hoger dan in de afgelopen 2 jaar geleden (527,8 in 2022 en 528,2 in 2021).

Wat betreft de referentieniveaus zijn de resultaten van de Centrale Eindtoets in 2023 als volgt verdeeld:

- Lezen:
 - 4 lln. Functioneringsniveau (1F)
 - 11 lln. Streefniveau (2F)

Dit is vergelijkbaar met de resultaten van Het Open Venster in 2022.

- Rekenen:
 - 10 lln. Functioneringsniveau (1F)
 - 5 lln. Streefniveau (1S)

Ons doel om voor iedere leerling minimaal het functioneringsniveau voor rekenen te behalen is dit jaar bereikt. Vorig schooljaar scoorden drie leerlingen onder het functioneringsniveau met rekenen.

- Taalverzorging:
 - 1 ln. onder functioneringsniveau (<1F)
 - 10 ln. Functioneringsniveau (1F)
 - 4 ln. Streefniveau (2F)

Ook bij taalverzorging is het doel om voor iedere leerling minimaal het functioneringsniveau te behalen. In 2023 heeft één leerling het functioneringsniveau niet gehaald. Ter vergelijking: Vorig schooljaar scoorden 3 leerlingen onder het functioneringsniveau.

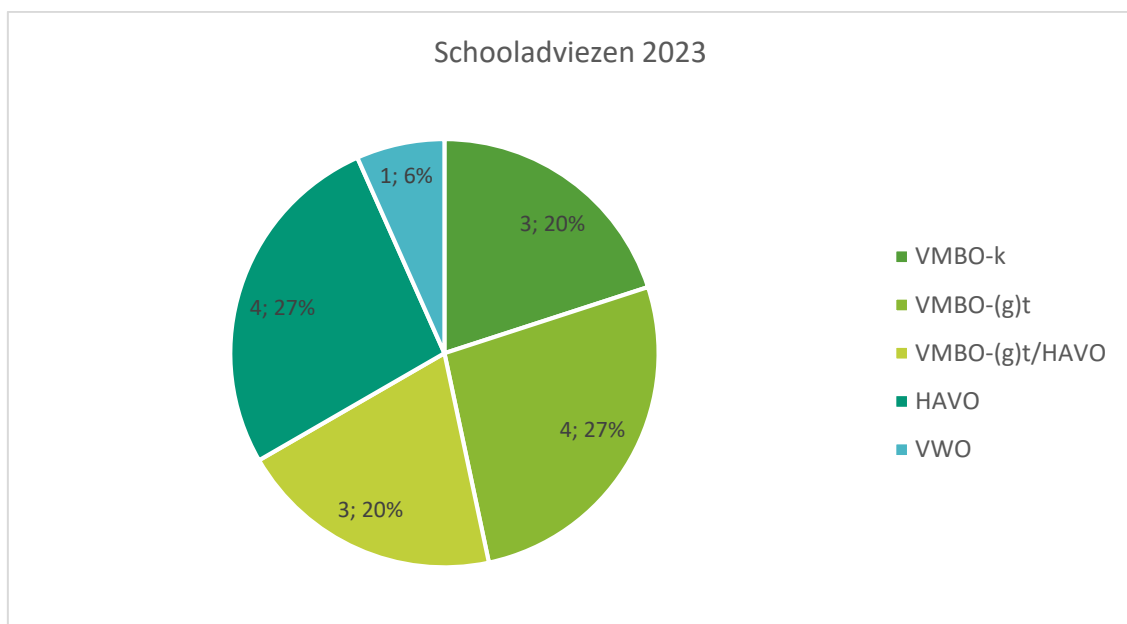
Wanneer blijkt dat een leerling het functioneringsniveau van een bepaald vakgebied niet lijkt te halen, is het belangrijk om hiervoor een specifieke interventie in te zetten. Bij Het Open Venster wordt intensieve leerlingondersteuning op maat geboden, waardoor het meestal lukt om voor iedere leerling minimaal het functioneringsniveau per vakgebied te behalen.

Schooladviezen voortgezet onderwijs

De schooladviezen voor het voortgezet onderwijs van de leerlingen van Het Open Venster zijn vaak hoger dan men op basis van de uitkomsten van de Centrale Eindtoets zou verwachten. Dit komt doordat onze leerlingen, vanwege hun ernstige dyslexie en/of andere leerproblematiek, relatief minder goed scoren dan gemiddeld. In de schoolse situatie kunnen zij echter in een bredere context hun capaciteiten laten zien.

Vanwege de specifieke leerproblemen van de leerlingen, worden indien nodig verschillende onderzoeken en toetsen afgenomen om tot een passend schooladvies voor het voortgezet onderwijs te komen.

In 2023 zijn 15 leerlingen uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs met de volgende schooladviezen:

Bovenstaande schooladviezen zijn vergelijkbaar met de schooladviezen van het voorgaande schooljaar.

Tijdens het overleg tussen het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (BOVO) worden de resultaten van de oud-leerlingen besproken. Wij horen vanuit de scholen voor voortgezet onderwijs waar de kinderen naar uitstromen dat de schooladviezen vrijwel altijd passend zijn en dat onze leerlingen goed zelfstandig kunnen werken. Ook hebben de leerlingen van Het Open Venster leren omgaan met hun beperkingen vanwege dyslexie en/of dyscalculie.

In 2022-2023 is het niveau/schooltype van 12 oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs hetzelfde als hun schooladvies en 3 leerlingen zijn een niveau afgestroomd. Uit de lichten van het schooljaar 2021-

2022 hebben 12 leerlingen het niveau van het gegeven schooladvies behouden en is één leerling een niveau afgestroomd. Van de kinderen die in 2020-2021 naar het voortgezet onderwijs zijn gegaan, zijn 9 leerlingen op hetzelfde niveau als hun schooladvies gebleven, 1 leerling is een niveau afgestroomd en 1 leerling is een niveau opgestroomd.

Sociale veiligheid

Doordat er groepsoverstijgend in niveaugroepen wordt gewerkt, kunnen de leerlingen van Het Open Venster met kinderen van verschillende leeftijden samen leren en werken. Er wordt veel aandacht gegeven aan het bevorderen van positieve interactie tussen de kinderen. Aan het begin van het schooljaar gaan alle leerlingen en medewerkers van Het Open Venster een paar dagen met elkaar op kamp om de onderlinge verbondenheid en het welbevinden te versterken.

De meeste leerlingen hebben vanwege hun problematiek en de handelingsverlegenheid van de vorige school (helaas) sociaal-emotionele schade opgelopen. Bij Het Open Venster gaat daarom veel aandacht uit naar de sociaal-emotionele groei van kinderen. Wekelijks wordt hiervoor de Kanjertraining ingezet, een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). De Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. Nascholing op het gebied van de Kanjertraining komt ieder schooljaar terug, zodat het personeel op het gebied van sociale veiligheid goed geschoold blijft.

Dit is het laatste schooljaar dat het meetinstrument Zien! van leerlingvolgsysteem ParnasSys wordt gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Door de leerkrachten wordt een observatielijst ingevuld en de leerlingen vullen zelf een vragenlijst in over hun welbevinden en sociale vaardigheden. Volgend schooljaar zal worden overgestapt naar Leerling in Beeld om het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen te monitoren. De observaties van en de gesprekken met leerlingen op school zijn bij Het Open Venster de belangrijkste graadmeter voor het welbevinden van de kinderen. Zij worden echt gezien en gehoord. Er zijn korte lijnen, waardoor de kinderen (en hun ouders) snel geholpen kunnen worden.

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de periode 2021-2023 hebben het team en de medezeggenschapsraad van Het Open Venster een aantal doelstellingen gekozen om leervertraging en sociaal-emotionele problematiek door Corona aan te pakken door middel van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs:

- *Instructie in kleine groepen voor technisch en begrijpend lezen, spelling en rekenen. Hierbij gaat het om inoefening van onderdelen die nog niet beheerst worden, waarbij aandacht is voor het leren van en met medeleerlingen en de inzet van gerichte feedback.*

Bovenstaande interventie is in gang gezet en voor het grootste deel van de leerlingen is het doel behaald.

- *Voor een aantal kinderen individuele begeleiding op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling; groeien in zelfvertrouwen en weerbaarheid, zodat hun welbevinden wordt vergroot.*

Bovenstaande interventies is in gang gezet en voor het grootste deel van de betreffende leerlingen is het doel behaald.

- *Versterken van de executieve functies van alle leerlingen van Het Open Venster door extra aandacht, begeleiding en middelen op dit gebied.*

Het is bekend dat de executieve functies van leerlingen met ernstige dyslexie en dyscalculie minder goed ontwikkeld zijn. Zij hebben dus veel baat bij hulpmiddelen en begeleiding om hen op dit gebied te ondersteunen. De materialen van Wijzer in Executieve Functies, waarbij een boot als metafoor wordt

gebruikt, zijn aangeschaft en het team heeft een training gevolgd over deze werkwijze. In schooljaar '22-'23 zijn de executieve functies aan de hand van de boot geïntroduceerd aan de leerlingen. Door verschillende spelvormen leren de kinderen de executieve functies (her)kennen en verder ontwikkelen. Tijdens de informatieavond voor ouders in schooljaar '23-'24 is ook aandacht besteed aan versterking van de executieve functies, zodat zij ook thuis hiermee aan de slag kunnen gaan.

- *Aanschaf van digitale leermiddelen om achterstanden op het gebied van de basisvakken weg te werken.*

De oefensoftware van Taal in Blokjes is aangeschaft om achterstanden op het gebied van lezen en spelling zoveel mogelijk op te heffen.

Verbeterpunten voor de komende periode

Vanuit dit jaarverslag komt een aantal doelstellingen voor het schooljaar 2024-2025 naar voren:

- Het doel is om voor iedere leerling minimaal het functioneringsniveau voor lezen, rekenen en taalverzorging te blijven behalen;
- Implementatie van het meetinstrument van Leerling in Beeld om het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen in kaart te brengen;
- Een koppeling maken tussen de individuele ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen en hun rapporten;
- Borgen van de kennis over executieve functies van de leerkrachten, leerlingen en ouders.

HSV – NEDERLANDSE AFDELING

Passend Onderwijs

HSV is een school met Tweektalig Primair Onderwijs (TPO). De meeste ondersteuning en begeleiding van leerlingen vindt plaats in de eigen klas. Doordat er regelmatig in halve groepen wordt gewerkt, waarbij de helft van de kinderen een les van een vakleerkracht volgt samen met de halve parallelgroep van de internationale afdeling, ontstaat er ruimte om de kinderen in de klas gerichte aandacht en instructie te geven. Mocht er meer ondersteuning nodig zijn, dan kan er tijdelijk extra begeleiding worden gegeven voor de basisvakken in kleine groepjes buiten de klas. Het doel hiervan is om in een periode van 6 tot 8 weken een bepaalde leerachterstand weg te werken. Na deze periode wordt er geëvalueerd en besloten of de extra begeleiding voortgezet dient te worden. De extra begeleiding wordt voornamelijk voor de leerlingen van groep 4 t/m 6 ingezet en is gericht op de verbetering van (begrijpend) lezen, rekenen en spelling. Talentontwikkeling en het versterken van de executieve functies kunnen echter ook onderwerp zijn van de extra begeleiding. Het gaat om extra begeleiding in brede zin, zodat we zoveel mogelijk tegemoet kunnen komen aan de verschillende onderwijsbehoeften van de kinderen op school.

Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft, wordt hij/zij besproken in de interne zorgcommissie (IZC) of tijdens een multidisciplinair overleg (MDO). Externe ondersteuning wordt op school geboden via bijvoorbeeld schoolmaatschappelijk werk, Flowin (individuele begeleiding van kinderen met gedragsproblemen), een ambulante begeleider vanuit het speciaal basisonderwijs of een externe Remedial Teacher. In sommige gevallen kan bij het samenwerkingsverband SPPOH een arrangement worden aangevraagd om een leerling de juiste ondersteuning te kunnen bieden.

Het aanbod van tweetalig onderwijs betekent dat onze leerlingondersteuning deels anders is vormgegeven, bijvoorbeeld wanneer er extra begeleiding nodig is voor de taalontwikkeling of als er sprake

is van een leerprobleem (in hoeverre speelt dat in beide talen?). Het is belangrijk om de ondersteuning en communicatie met de leerling en ouders goed op elkaar af te stemmen.

Onderwijsachterstanden en -opbrengsten

Vanwege deelname aan de landelijke pilot Tweektalig Primair Onderwijs (TPO) zijn de cognitieve resultaten, zowel op het gebied van het Nederlands als het Engels, in de afgelopen jaren nauwlettend gevolgd en onderzocht. De resultaten op het gebied van het Nederlands zijn niet achteruitgegaan en er is grote vooruitgang geboekt in het Engels.

De observaties van de leerkrachten, methodegebonden toetsen en het volgsysteem Leerling in Beeld (Cito) worden gebruikt om de cognitieve resultaten van de leerlingen in kaart te brengen. De resultaten van de toetsen van Leerling in Beeld kunnen vergeleken worden met het landelijk gemiddelde.

De groepsresultaten van Cito (Midden en Eindtoetsen) voor wat betreft de basisvakken liggen in 2023 ruim boven het landelijk gemiddelde en de inspectienorm. Een uitzondering vormt spelling en taalverzorging waar minder goed op wordt gescoord, met name in groep 4 en 5. Vanaf eind groep 6 gaan de scores voor spelling en taalverzorging weer omhoog. Mogelijk speelt verwarring met de Engelse spelling hierbij een rol, hoewel de Nederlandse spelling eerst wordt aangeleerd en daarna de Engelse spelling van woorden.

Vanaf schooljaar 2022-2023 wordt de Engelse leesvaardigheid van de leerlingen in de bovenbouw getoetst door middel van de toetsen van Reading A-Z, zodat we deze ontwikkeling kunnen volgen en vergelijken met de Nederlandse leesvaardigheid. Met name als er sprake is van leesproblemen is dit interessant om in kaart te brengen, omdat de resultaten per taal kunnen verschillen.

Eindtoets en referentieniveaus Taal en Rekenen

De 28 leerlingen van de Nederlands afdeling die in 2023 de Centrale Eindtoets hebben gemaakt, scoorden gemiddeld 541,3 (landelijk gemiddelde = 535,3). De afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde is + 6. Het gemiddelde resultaat voor de Centrale Eindtoets was dit jaar iets lager dan in de afgelopen 2 jaar geleden (542,9 in 2022 en 542,2 in 2021), maar de gemiddelden ontlopen elkaar niet veel.

Wat betreft de referentieniveaus zijn de resultaten van de Centrale Eindtoets als volgt verdeeld:

- Lezen:
 - 3,6% Functioneringsniveau (1F)
 - 96,4% Streefniveau (2F)

Hierover zijn we tevreden, met name omdat de leerlingen acht jaar tweektalig onderwijs hebben gevolgd en de Nederlandse resultaten voor lezen goed zijn.

- Rekenen:
 - 25% Functioneringsniveau (1F)
 - 75% Streefniveau (1S)

Het doel voor 2023 was dat de leerlingen minimaal het functioneringsniveau zouden behalen en voor 85% het streefniveau voor het vak rekenen. Het streefniveau van 85% is helaas (nog) niet behaald. Wel hebben alle leerlingen dit jaar minimaal het functioneringsniveau behaald. Door vanaf schooljaar 2023-2024 met een nieuwe rekenmethode te gaan werken en de ondersteuning op het gebied van rekenen aan te passen, denken wij het streefniveau van 85% voor rekenen in 2024 wel te behalen.

- Taalverzorging:
 - 21,4% Functioneringsniveau (1F)
 - 78,6% Streefniveau (2F)

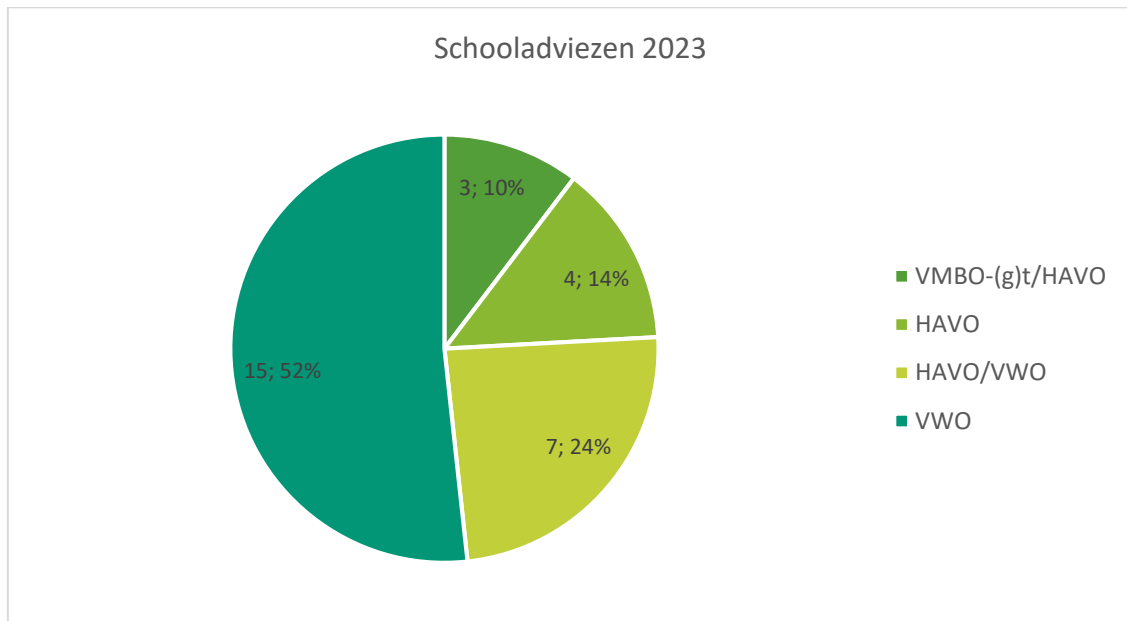

Voor 2022 was het doel om 90% van de leerlingen te laten uitstromen met een streefniveau voor taalverzorging. Deze doelstelling is helaas niet bereikt. Wij gaan ons verdiepen in de onderdelen die bij taalverzorging aan bod komen, zodat we de kinderen beter kunnen begeleiden bij de verschillende taalvaardigheden die getoetst worden.

In 2024 willen we graag voor 85% van de kinderen het streefniveau van taalverzorging behalen.

Schooladviezen voortgezet onderwijs

In 2023 zijn 28 leerlingen uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs met de volgende schooladviezen:

Naar aanleiding van de resultaten van de Centrale Eindtoets is één schooladvies naar boven bijgesteld. In 2023 is het percentage VWO adviezen lager dan het voorgaande jaar (ca. 18%). Het percentage HAVO/VWO leerlingen is iets gestegen t.o.v. het voorgaande schooljaar.

Het schooladvies voor het voortgezet onderwijs blijkt in de meeste gevallen goed passend te zijn. Dit zien wij terug in de overzichten van onze oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs. Van de 28 leerlingen die in 2022-2023 zijn uitgestroomd naar het voortgezet onderwijs, zijn 25 op hetzelfde niveau gebleven als hun schooladvies en 3 leerlingen zijn naar een lager niveau afgestroomd. Uit de lichter van 2021-2022 zijn 3 leerlingen naar een lager niveau afgestroomd en 23 leerlingen zijn op hetzelfde niveau als aangegeven in hun schooladvies. Van de leerlingen die in 2020-2021 naar het voortgezet onderwijs zijn gegaan, zijn 3 een niveau naar beneden afgestroomd en 8 een niveau naar boven opgestroomd.

Sociale veiligheid

Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt het meetinstrument 'sociaal-emotioneel functioneren' van Leerling in Beeld gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Door de leerkrachten wordt een observatielijst ingevuld en de oudere leerlingen vullen ook zelf een vragenlijst in over hun welbevinden en sociale vaardigheden. De resultaten van deze metingen worden gebruikt om de doelen op sociaal-emotioneel gebied van zowel de individuele leerlingen als de gehele groep vast te stellen.

Samen met de internationale afdeling wordt de Engelstalige methodiek Jigsaw gebruikt voor de (preventieve) lessen op het gebied van sociale veiligheid. Gedurende het schooljaar komen de volgende 6 thema's aan de orde: *Being Me in My World*, *Celebrating Difference*, *Dreams & Goals*, *Healthy Me*,

Relationships en *Changing Me*. Als er pestgedrag voorkomt, dan kan de methodiek van Zand Erover! curatief worden ingezet. Bij Zand erover! krijgen betrokken leerlingen de verantwoordelijkheid om een pestprobleem op te lossen. Dit gebeurt onder begeleiding van één van de leerkrachten die de training Zand erover! gevolgd heeft.

Op groepsniveau kan indien nodig Rots en Water - een psychofysieke sociale competentie training - worden gegeven door één van de leerkrachten die hierin is geschoold in 2022. Rots en Water richt zich op het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen en/of verminderen van problemen op het intrapersonlijke domein (hoe zien leerlingen zichzelf) en het interpersoonlijke domein (hoe gaan leerlingen met elkaar om).

In 2023-2024 wordt scholing gevolgd en begeleiding verkregen rondom het onderwerp ouderbetrokkenheid. De collega's van de Willemsparkschool en de Nederlandse afdeling aan de Nassaulaan trekken hierin samen op. Gezamenlijk wordt gekeken naar wat we onder partnerschap met ouders verstaan en hoe we hier constructief mee om kunnen gaan, zodat het de kinderen ten goede komt.

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de periode 2021-2023 heeft het team van de HSV Nederlandse afdeling in samenspraak met de medezeggenschapsraad een aantal doelstellingen gekozen om leervertraging en sociaal-emotionele problematiek door corona aan te pakken door middel van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO):

- *Voor een aantal groepen extra aandacht op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling; interventies gericht op positieve groepsvorming en gebruik van mindfulness in de klas. (= prioriteit)*

Dit is in gang gezet en er is o.a. door middel van dramalessen aandacht besteed aan hoe de kinderen samen conflicten op een goede manier kunnen oplossen.

- *Instructie in kleine groepen voor met name begrijpend lezen en rekenen. Hierbij gaat het om inoefening van onderdelen of strategieën die nog niet beheerst worden, waarbij aandacht is voor de relatie met metacognitie. (= prioriteit)*

Deze extra ondersteuning is in een aantal groepen succesvol ingezet door de groepsleerkracht hiervoor extra tijd te geven (2021: NA4 en NA8). In 2022 was het de bedoeling om op dezelfde manier ondersteuning te bieden in NA6 en NA7. Helaas is dit slechts gedeeltelijk gelukt, vanwege uitval door ziekte van collega's en gebrek aan vervangers.

- *Aandacht voor de werkhouding en executieve functies van kinderen; hoe pak je een opdracht aan, hoe plan je je werk, etc. (= prioriteit)*

In de bovenbouw wordt hier specifieke aandacht aan besteed en dat werpt zijn vruchten af.

- *Training voor de leerkrachten op het gebied van begrijpend lezen met als doel de resultaten op groepsniveau te verbeteren. Hierbij streven we naar transfer tussen het Nederlands en het Engels voor wat betreft de strategieën die ingezet kunnen worden om een tekst te begrijpen. (= prioriteit)*

Helaas heeft deze scholing niet plaatsgevonden, vanwege de langdurige ziekte van de trainer op dit gebied. Voor het schooljaar 2024-2025 is het idee om - eventueel samen met het team van de Willemsparkschool - een training op het gebied van leesmotivatie en begrijpend lezen te volgen. In 2023-2024 is de prioriteit gegeven aan scholing op het gebied van ouderbetrokkenheid/-communicatie.

De volgende zaken zijn ook onderdeel van het Nationaal Programma Onderwijs, deze doelstellingen zijn echter wat minder urgent:

- *Lessen dans voor alle leerjaren, zodat er aandacht is voor creatieve vorming, waardoor het welbevinden van individuele kinderen vergroot wordt en positieve groepsvorming wordt gestimuleerd.*

In 2022 konden de geplande uitjes naar een dansvoorstelling weer doorgaan. Er vinden ook gastlessen op school plaats op het gebied van dans en de leerkrachten van groep 1 t/m 4 geven zelf dansles op school.

- *Aanschaf van boeken om samen en hardop te lezen (bijvoorbeeld toneellezen) en het begrijpend lezen te stimuleren.*

In de afgelopen jaren zijn meerdere boeken aangeschaft rondom de thema's van IPC en in het kader van de Kinderboekenweek.

- *Gesproken taalinterventies ten behoeve van de taalontwikkeling van zowel het Nederlands als het Engels, afhankelijk van de betreffende leerlingen die hierbij extra ondersteuning nodig hebben.*

Deze ondersteuning is in de kleutergroepen gegeven aan kinderen met een taalachterstand.

- *Aanschaf van iPads voor groep 2 en 3, zodat verschillende apps voor de taalontwikkeling (Nederlands en Engels) gebruikt kunnen worden en aanschaf van Chromebooks, zodat de leerlingen op eigen niveau kunnen werken en daarmee hun achterstand gericht kunnen inhalen.*

In schooljaar 2022-2023 zijn nieuwe Chromebooks aangeschaft, zodat per leerjaar 15 Chromebooks beschikbaar zijn voor de leerlingen. Ook is een aantal iPads aangeschaft, zodat in groep 1-2 met Kleuter in Beeld (leerlingvolgsysteem) gewerkt kan worden.

Verbeterpunten voor de komende periode

Vanuit dit jaarverslag komt een aantal actiepunten voor verbetering in 2024 naar voren:

- Er wordt ingezet op een training voor de leerkrachten over leesmotivatie en leesbevordering om het begrijpend lezen te stimuleren en zo mogelijk te koppelen aan de thema's van IPC;
- Verhogen van de resultaten voor spelling en taalverzorging. Deze resultaten kunnen relatief makkelijk verbeterd worden door een foutenanalyse en een groepsplan voor het vak spelling te maken. Het is daarbij van belang om specifiek aandacht te besteden aan verschillen met de spelling van sommige klanken of woorden in het Engels;
- Volgen van de Engelse leesvaardigheid van de leerlingen via toetsing van Reading A-Z, zodat we deze ontwikkeling kunnen volgen en vergelijken met de Nederlandse leesvaardigheid;
- Door vanaf schooljaar 2023-2024 met een nieuwe rekenmethode te gaan werken en de ondersteuning op het gebied van rekenen aan te passen, willen wij dat de leerlingen in 2024 minimaal het functioneringsniveau voor rekenen behalen en voor circa 85% het streefniveau;
- Voor 2023 is het doel om circa 85% van de leerlingen te laten uitstromen met een streefniveau voor taalverzorging. Wij gaan ons verdiepen in de onderdelen die bij taalverzorging aan bod komen, zodat we de kinderen beter kunnen begeleiden bij de verschillende taalvaardigheden die getoetst worden;
- Borgen van meetinstrument Leerling in Beeld om het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen in kaart te brengen;
- Gezamenlijke invulling geven aan partnerschap met ouders/verzorgers die de kinderen ten goede komt.

HSV – INTERNATIONALE AFDELING

Passend onderwijs

Locaties reguliere stroom

Om passend onderwijs te kunnen realiseren binnen de reguliere stroom van de internationale afdelingen vinden er gedurende het schooljaar verschillende activiteiten plaats:

- Aan het begin van het schooljaar gaan de directeur, de locatieleider en de intern begeleider (IB-er) in gesprek met individuele klassenleerkrachten om de meest recente testgegevens van hun huidige en vorige klas te analyseren. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van individuele kinderen worden besproken in relatie tot de leerplangebieden waar de leerkrachten zich het komende jaar op moeten richten. De IB-er maakt een overzicht zodat beschikbare middelen dienovereenkomstig kunnen worden toegewezen.
- Vervolgens komen leerkrachten samen met hun jaargroep collega's om deze informatie te delen, de gestandaardiseerde beoordelingsgegevens van hun jaargroep te bekijken en indien nodig algemene aanpassingen in het leerplan aan te brengen.
- De locatieleider, de IB-er en individuele leerkrachten komen in oktober bij elkaar om de behoeften van elk kind in elke klas te bespreken. Klassen- en individuele onderwijsprogramma's worden waar nodig opgesteld voor kleine groepen en individuele kinderen. Dit beoordelingsproces wordt in juni herhaald.
- De locatieleider en IB-er komen wekelijks bijeen om de behoeften van specifieke individuele kinderen met een opvallende ontwikkeling te bespreken.
- De IB-er ondersteunt op regelmatige basis de leerondersteuningsleerkrachten en de individuele klassenleerkrachten.
- Het Learning Support Team van alle locaties komt elk half jaar bijeen met de IB-ers en leerondersteuningsleerkrachten.
- De IB-ers vergaderen een of twee keer per jaar met het hele ID-leiderschapsteam.
- Aan het einde van het schooljaar ontmoeten de klassenleerkrachten de leerkrachten van het volgende jaar om de academische vooruitgang te bespreken, evenals de sociale en emotionele ontwikkeling van het kind en alle relevante familie gerelateerde informatie.
- Medewerkers van onze plaatselijke middelbare scholen ontmoeten de kinderen en het personeel tijdens de zomerperiode.

Er zijn 63 kinderen (zie tabel) verdeeld over de locaties met extra leerondersteuning van de leerondersteuningsleerkrachten, individueel of in een kleine groep; twee kinderen met ondersteuning via individuele arrangementen die worden gefinancierd door SPPOH. Eén kind met leerondersteuning gefinancierd door de ouders.

Locatie	Aantal kinderen dat leerondersteuning ontvangt	Aantal kinderen met regelingen van SPPOH	Aantal kinderen ondersteund door financiering van ouders
KSS	10	0	0
NSL	15	0	1
VHS	13	2	0
VNS	25	0	0

Wanneer wordt vastgesteld dat een kind een risico loopt of wanneer de school niet in staat is om aan zijn of haar behoeften te voldoen, wordt er een Multidisciplinaire Teamvergadering (MDO) georganiseerd met netwerkpartners die aan de betreffende school zijn toegewezen, zoals de schoolmaatschappelijk werker, de onderwijsadviseur, de schoolarts, enz. Deze bijeenkomsten worden per geval gehouden.

Locaties Lighthouse special education (LSE) en Three Little Ships (TLS)

Er zijn 16 kinderen ingeschreven in het Lighthouse Special Education programma. Drie leerlingen hiervan maken deel uit van het vroege interventieprogramma en krijgen onderwijs bij Three Little Ships. Voor leerlingen van 4 jaar en ouder met een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het SbO of SO ontvangen we additionele middelen van het samenwerkingsverband. Toelaatbaarheidsverklaringen zijn geldig voor een bepaalde tijd en worden dienovereenkomstig verlengd of vernieuwd.

Locatie	Totaal aantal leerlingen	Leerlingen met een TLV SBO	Leerlingen met TLV SO-laag	Leerlingen met TLV SO-midden	Leerlingen zonder TLV
LSE	13	4	4	2	3
TLS	3	1	1	0	1

Kinderen die naar de Three Little Ships Preschool gaan, zijn nog niet leerplichtig. Daarom worden er op de voorschool geen gestandaardiseerde educatieve testen afgenomen. Dergelijke testen zijn ook niet passend bij de ontwikkelingsleeftijd van de leerlingen en de aard van het programma dat op de voorschool wordt aangeboden.

Development Matters, een leerlingvolgsysteem voor jonge kinderen, wordt gebruikt om de vooruitgang van kinderen op de Three Little Ships Preschool (TLS) te volgen. Typisch ontwikkelende kinderen worden gevolgd met Development Matters via Seesaw, een digitaal platform. Dit platform stelt medewerkers in staat om bewijsmateriaal van het leren, zoals foto's, video's, kunstwerken, etc., met elkaar te verbinden en op te slaan, gerelateerd aan de doelen die voor elk kind met een typische ontwikkeling worden nagestreefd.

Elke leerling in het Lighthouse Special Education programma heeft een Individual Education Plan (IEP) waarin geïndividualiseerde doelen worden gesteld voor zowel de sociale als de cognitieve ontwikkeling. Het IEP wordt twee keer per jaar geëvalueerd en bijgesteld. Therapeuten die met de leerlingen werken en de ouders van de leerlingen dragen hier eveneens aan bij. Sinds augustus 2023 wordt bij LSE de vooruitgang van leerlingen op het gebied van cognitieve, persoonlijke en sociale ontwikkeling bijgehouden met behulp van het leerlingvolgsysteem B Squared. Dit systeem vervangt PIVATs 5.

B Squared wordt gebruikt om de ontwikkeling te volgen van leerlingen die onder het niveau behorende bij hun chronologische leeftijd presteren. De aandachtsgebieden zijn lezen, schrijven, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling, lichamelijke ontwikkeling, persoonlijke onafhankelijkheid en communicatie en interactie. De tool stelt scholen in staat om de vooruitgang van individuele leerlingen in kleine stapjes te volgen en om ontwikkeldoelen te stellen zodanig dat leerlingen vooruitgang blijven boeken. Het helpt leerkrachten ook bij de planning van het curriculum en het schrijven van individuele onderwijsplannen. Tot slot werkt het ondersteunend bij oudergesprekken en de overgang naar een nieuwe school.

Onderwijsachterstanden en -opbrengsten

Locaties reguliere stroom

De overgrote meerderheid van de kinderen op onze school komt uit goed opgeleide gezinnen en heeft een stabiele thuissituatie. Desalniettemin houden we het welzijn van alle kinderen in de gaten en indien nodig helpen we gezinnen om toegang te krijgen tot de juiste ondersteunende diensten.

Vanwege de diverse culturele achtergronden zijn er soms zijn er verschillende opvattingen over wat 'normaal' is met betrekking tot de verzorging en discipline van kinderen. We zorgen ervoor dat ouders op de hoogte zijn van wat in Nederland als acceptabel wordt beschouwd, in het bijzonder met betrekking tot het toezicht op en de discipline van kinderen. We onderhouden regelmatig contact met de schoolmaatschappelijk werker en andere instanties en werken met hen samen bij problemen. Daarnaast helpen we ouders om wegwijs te worden in de beschikbare hulpbronnen, met name voor ouders die geen Nederlands spreken en onbekend zijn met de beschikbare diensten.

Locaties Lighthouse special education (LSE) en Three Little Ships (TLS)

Lighthouse-kinderen kunnen door hun specifieke behoeften en hun (on)vermogen om ermee om te gaan bijzonder kwetsbaar zijn, wat een grote druk legt op zowel de gezinsleden als het team dat hen ondersteunt. Onze aanpak houdt in dat we het welzijn van de kinderen nauwlettend in de gaten houden en de toegang tot de juiste hulp voor gezinnen vergemakkelijken wanneer dat nodig is.

Voor sommige gezinnen biedt de tijd die hun kind op school doorbrengt de broodnodige adempauze. Daarnaast helpen we ouders bij het vinden van de juiste hulpbronnen, met name voor ouders die geen Nederlands spreken of onbekend zijn met de beschikbare diensten.

Door regelmatig aanwezig te zijn bij lesprogramma's en sociale evenementen en deel te nemen aan vergaderingen over het individuele opvoedingsplan, is de betrokkenheid van de familie bij school toegenomen. Een opmerkelijk bijkomend succes is dat door de grotere betrokkenheid van ouders bij schoolactiviteiten ook de relatie tussen ouders onderling is bevorderd. Gezinnen ontmoeten en ondersteunen elkaar nu vaker buiten school.

Sociale veiligheid

Locaties reguliere stroom

In de internationale afdeling geven we prioriteit aan het creëren van een veilige en stimulerende leeromgeving voor kinderen. Aangezien veel van onze leerlingen een vluchtig leven leiden en in verschillende delen van de wereld naar school gaan, is het cruciaal dat ze zich veilig voelen om effectief te kunnen leren. Daarom besteden we veel aandacht aan dit aspect. Elke klas stelt regels op om een rustige en kalme omgeving te creëren die bevorderlijk is voor het leerproces. We verwachten van de kinderen dat ze zich rustig en ordelijk door de school bewegen, waarbij we altijd rekening houden met de veiligheid van alle betrokkenen.

We hebben een actief vriendschaps- en antipestbeleid, omdat er voortdurend nieuwe kinderen op school komen. Ons beleid is gebaseerd op een sterke samenwerking tussen alle partijen: kinderen, de volwassenen op school en de ouders. Wanneer er sprake is van pesten, maken we gebruik van de aanpak Zand erover! Onze medewerkers zijn getraind in deze aanpak en op elke locatie zijn coördinatoren aangesteld die regelmatig nascholing ontvangen.

Als onderdeel van het Jigsaw-programma gebruiken we de 'Solve it-techniek' om kinderen te helpen hoe ze pesten kunnen herkennen en hoe ze erop kunnen reageren. Locatieleiders en leerkrachten nemen alle kwesties die aan de orde worden gesteld serieus.

Kinderen vullen jaarlijks een sociale veiligheidsenquête van Scholen Met Succes (SMS) in, samen met de Pupil Attitude to School and Self (PASS) van GL Assessments. Deze beoordelingen worden zorgvuldig beoordeeld door de directeur, locatieleiders, IB-ers en leerkrachten. Kinderen die zich zorgen maken worden geïdentificeerd en er worden passende plannen gemaakt. Over het algemeen lijken de meeste kinderen op de school erg gelukkig en genieten ze van hun tijd hier.

We hebben een zeer actieve werkgroep die zich bezighoudt met gedragsgerelateerde kwesties. Deze groep heeft veel werk verzet bij het herzien en ontwikkelen van beleid en procedures. Daarnaast is er op dit gebied schoolbreed gewerkt aan de ontwikkeling van het personeel, waaronder een studiedag onder leiding van een externe consultant, Jen Foster, die zeer goed werd ontvangen door het team. Elementen van de dag waren onder andere:

- Een overzicht van verschillende soorten gedrag
- Een overzicht van gelaagde gedragsondersteuning; relationeel, responsief en herstellend
- Leer praktische strategieën voor het ontwikkelen van relaties en gemeenschap
- Identificeren hoe de klas het gedrag beïnvloedt
- Zorg voor naadloze routines die kinderen voorbereiden op succes

We hebben ons geabonneerd op een follow-up abonnementsdienst, waardoor het personeel toegang heeft tot extra bronnen. Enkele van onze collega's van de Nederlandse afdeling zijn bij de studiedag aangesloten. In het komende schooljaar 2024/2025 zijn we van plan om ons werk op dit gebied verder te ontwikkelen en de samenwerking tussen de Nederlandse en Internationale afdeling uit te breiden.

Locaties Lighthouse special education (LSE) en Three Little Ships (TLS)

Positive Behaviour Support (PBS) wordt door de hele school geïmplementeerd, waarbij de nadruk ligt op het aanleren van gepast gedrag aan leerlingen en het focussen op wat ze zouden moeten doen in plaats van wat ze niet zouden moeten doen. Deze strategieën worden versterkt door consequent taalgebruik en pictogrammen die door alle medewerkers worden gebruikt. Over het algemeen ondervinden we geen noemenswaardige problemen bij het beheersen van problematisch gedrag in de hele school.

Three Little Ships is een voorschool met een inclusieve setting. De bedoeling is een programma te bieden voor 11 leerlingen met een normale ontwikkeling en een vroegtijdig interventieprogramma voor 5 kinderen met extra behoeften. Leerkrachten en kinderen werken nauw samen met andere vroegschoolse klassen (IDF, IDR) op de VHS-locatie.

Persoonlijke, sociale en emotionele ontwikkeling vormen de kern van het curriculum bij TLS. Dagelijkse activiteiten zijn erop gericht om samen delen, beurt geven en samen leren te stimuleren. Bovendien zijn de dagelijkse routines gericht op het bevorderen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Elke dag verzamelt de klas zich voor kringgesprekken, waar leerlingen naar elkaar leren luisteren en deelnemen aan klassikale discussies. De dag wordt afgesloten met een klassikale bespreking van de leerstof van de dag en een afscheidslied.

Deze inclusieve omgeving bevordert begrip en tolerantie voor verschillen tussen leerlingen. Leerlingen krijgen de kans om model te staan voor het verwachte gedrag van hun medeleerlingen. Voor leerlingen met extra behoeften dient de omgeving als motivatie om samen te werken met leeftijdsgenoten die zich normaal ontwikkelen, wat resulteert in vooruitgang in zelfstandige vaardigheden en sociale ontwikkeling.

Voor het curriculum van The Lighthouse zijn communicatie en sociale vaardigheden fundamenteel. Leerlingen worden aangemoedigd om zo zelfstandig mogelijk te zijn in de schoolroutines en om hun behoeften en wensen op de juiste manier te uiten. De dagelijkse routine in de klas bevat altijd mogelijkheden voor coöperatieve activiteiten, leren in groepsverband en activiteiten onder leiding van de leerkracht. Ook tussendoortjes en lunchtijd zijn leermomenten voor Lighthouse leerlingen. De

maaltijden worden gezamenlijk genuttigd en de juiste eetgewoonten en tafelmanieren worden aangeleerd door het schoolpersoneel en de lunchvrijwilligers. Levensvaardigheden, met name koken en de bijbehorende boodschappen doen, voorbereiden en opruimen, worden regelmatig aangeleerd.

Van oorsprong was Lighthouse georganiseerd in twee klassen. Vanwege een andere samenstelling van de leerlingpopulatie qua leeftijd hebben we het dit jaar anders georganiseerd. De kinderen zijn in één groep geplaatst en de leergebieden zijn verdeeld over twee klaslokalen. We zien dat dit een zeer gunstig effect heeft op het leren en de sociale ontwikkeling van alle kinderen.

Om leerlingen te helpen de juiste sociale vaardigheden te ontwikkelen en ook om de overgang naar de reguliere school te vergemakkelijken, krijgen leerlingen uit de Lighthouse groep integratiemogelijkheden met de internationale afdeling van HSV. Dit betekent meedoen aan gym-, muziek- en/of kunstactiviteiten.

Nationaal Programma Onderwijs

Tijdens het eerste jaar van het NPO-project in 2022 zijn extra medewerkers in dienst genomen om rechtstreeks met de kinderen te werken. Hun primaire focus lag op taalontwikkeling, waaronder schrijven, fonetiek en het aanleren van vaardigheden met betrekking tot sociale en emotionele ontwikkeling.

In 2023 hebben we gewerkt aan het verankeren van de strategieën als onderdeel van de normale gang van zaken in de klas met behulp van onze twee Leaders for Learning. Ze werken nauw samen; de ene is in het bijzonder verantwoordelijk voor wiskunde en de andere voor geletterdheid. We werken eraan om ervoor te zorgen dat alle medewerkers op de hoogte zijn van de verwachtingen met betrekking tot het curriculum en het leren en op dit gebied doen we veel moeite. We hebben iedereen de gelegenheid gegeven om elkaars klaslokalen te bezoeken, teamlessen te geven, van elkaar te leren en goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen.

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt in het onderwijzen en leren van wiskunde. De White Rose wiskunde is een uitdagend curriculum en richt zich op rekenen, redeneren en problemen oplossen. Op twee momenten in het jaar houden we bijeenkomsten met de leerkrachten over de voortgang van de wiskunde. In september 2023 hadden we een uitstekende training voor al het onderwijzend personeel van White Rose trainers, tijdens deze studiedag gingen we dieper in op het ondersteunen van onze leerlingen bij redeneren en probleemoplossing. We hebben deze training opgevolgd met de leerkrachten van de oudere kinderen en hebben een sessie gepland voor Early Years en KS1 in 2024.

Het alfabetiseringsonderwijs blijft gebruik maken van het Power of Reading-curriculum dat is ontwikkeld door het Centre of Literacy in Primary Education (CLPE). Leerkrachten worden vaardiger en krijgen meer vertrouwen in het aanpassen van de eenheden om ervoor te zorgen dat aan de behoeften van alle kinderen in hun klassen wordt voldaan. Dit werd ondersteund door de professionele ontwikkeling die in het vorige schooljaar werd geboden door een consultant uit het Verenigd Koninkrijk. In de loop van het jaar wordt het schrijven beoordeeld door de klassenleerkracht en drie keer gemodereerd door de leader for learning en de locatieleiders. Leerkrachten houden de voortgang van de kinderen regelmatig bij met behulp van een digitale versie van de Staffordshire Grids. Aan het begin van dit schooljaar is de overstap gemaakt van een papieren versie naar een online versie. Dit nieuwe digitale format maakt het makkelijker om ervoor te zorgen dat gegevens toegankelijk zijn en doorgegeven worden aan de volgende leerkracht. Er is een voortdurende professionele ontwikkeling voor geletterdheid gepland met een focus op het ontwikkelen van vaardigheden voor het onderwijzen van lezen.

We zien nog steeds de impact van de pandemie op onze leerlingen wat betreft sociaal emotioneel gedrag en de ontwikkeling van taal en communicatie. We zien dit vooral bij de jongere kinderen. Sommige van onze families waren erg geïsoleerd toen hun kinderen nog heel klein waren en dit heeft een effect gehad op sommige kinderen. We zien dat ze moeite hebben om hun gedrag te reguleren of extra ondersteuning

nodig hebben om de schooldag door te komen. Om deze leerlingen te helpen en te ondersteunen hebben we bewust buiten leren toegevoegd als een belangrijk onderdeel van ons curriculum, dit is nu een integraal onderdeel van het schoolleven. Het Jigsaw-programma voor sociaal emotionele ontwikkeling werd ook geïmplementeerd en ook dit maakt deel uit van de schooldag.

Aan de positieve kant zagen we ook dat sommige kinderen zelfstandiger zijn geworden en meer verantwoordelijkheid kregen voor hun eigen leerproces tijdens de corona pandemie. Ze hadden thuis en online geleerd. We hebben een aantal aanpassingen op school behouden, zoals kinderen die zelfstandig naar school komen.

Verbeterpunten voor de komende periode

In het onderstaande tabel staan de leergebieden waaraan we in de reguliere ID hebben gewerkt en nog werken. We bevinden ons momenteel in de laatste fase van dit schema. Ondertussen werken we aan een nieuw schoolplan op basis van het nieuwe strategisch plan van de gehele stichting.

2022/2023	2023/2024
IPC-new Units, -shared planning	IPC - Improving the curriculum to help develop and deepen the learning in IPC
Teaching and Learning: Book expectations and marking, Homework	Teaching and Learning: The use of 'concrete' materials in the teaching of maths across all year groups. Change of reporting and the trial of 3 way conferences.
EAL-Focus on Class EAL, best use of time for children who attend Class EAL lessons, Use of Widget in EAL	Professional Development: Development of the new school plan. There has been a focus on maths - problem solving and reasoning for all staff ICT - use of technology in particular AI and Chat GTP. Behaviour - how to support the social and emotional needs of children
Continue work on Restorative Justice when conflicts occur, Wellbeing, Social fall out following Covid	A behaviour working group; develop a behaviour policy for school. Focus on Intrinsic Behaviour, Wellbeing and Empathy. Working with a specialist from the UK for a study day on behaviour.
Learning Support-new team members to induct, Autism and ADHD	Maths - Ongoing PD for staff during study days to build on this. Including training on developing mathematical thinking in the Early Years, use of number lines to, and a review of the calculation policy. Piloting Kangaroo maths competition. Delivery of parent workshops.
Literacy-Big focus on Writing, Invite a Literacy Specialist from UK to work with us on Study	Literacy - Introduction of the digital writing grids for assessment.

<p>Days and work in school with Class Teachers</p> <p>Use of outdoor spaces; playtimes, learning space, greenery</p> <p>Use of Smart Technology, Digital Citizenship and Resilience for children</p>	<p>Outdoor learning teacher working with classes for WPR. ICT coordinators to support the teaching of ICT. PD opportunity attending the BETT conference. ICT study day - focus on AI, Coding, the new curriculum & shared drive. New Parro app for parent communication.</p>
--	--

In Lighthouse richt het team zich op de volgende ontwikkelpunten:

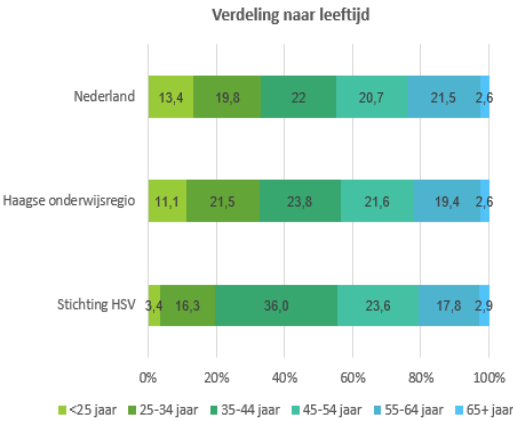
- Het leerlingvolgsysteem B Squared begrijpen en implementeren.
- Vervolg op de training Meer dan woorden. Deze richt zich op communicatie en taalontwikkeling en werd gegeven door een logopedist.
- Effectieve strategieën voor gedragsmanagement voor leerlingen met complexe behoeften evalueren en implementeren.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

PERSONELE DATA IN BEELD

Onderstaande data zijn gebaseerd op de situatie eind 2023. De data van stichting HSV zijn afgezet tegen de data van de Onderwijsregio Haaglanden en de landelijke data.

Persoonskenmerken

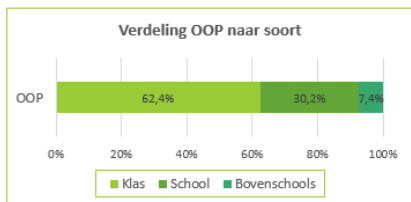
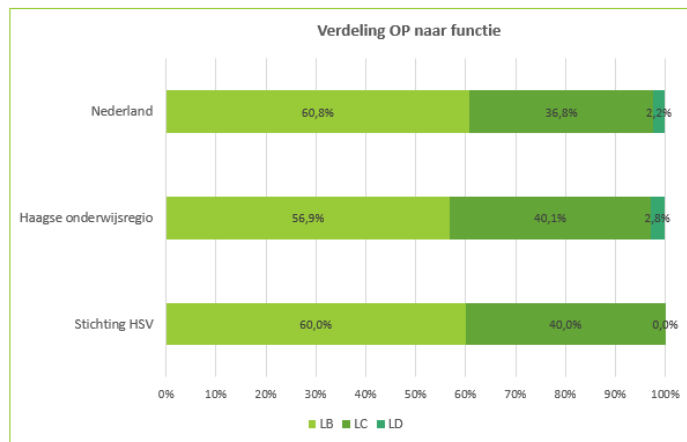
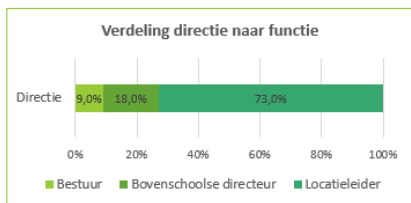
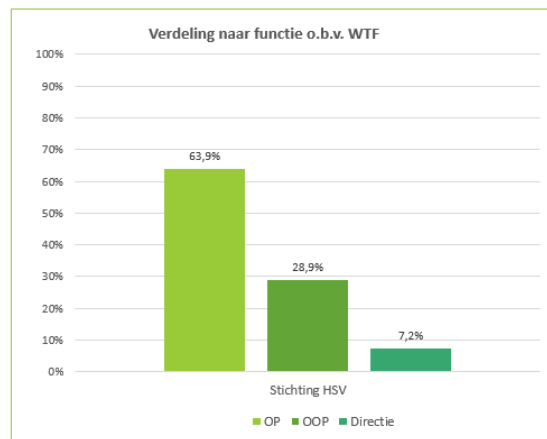
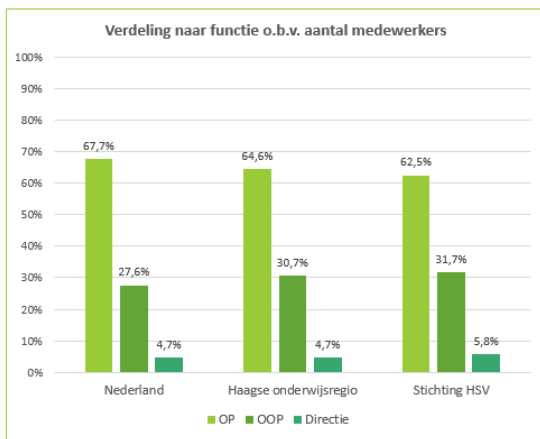
Stichting HSV	
Aantal FTE	155
Aantal medewerkers	208

Komende 5 jaar AOW-leeftijd	
Directie	3 mdw
OP	4 mdw
OOP	5 mdw
Totaal	12 mdw

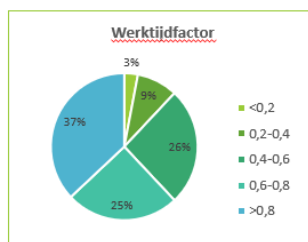
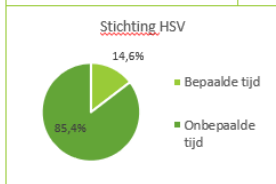
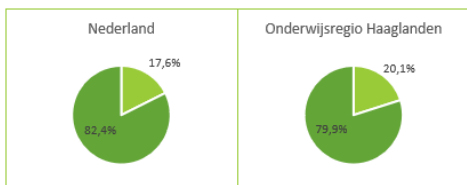

Baankenmerken

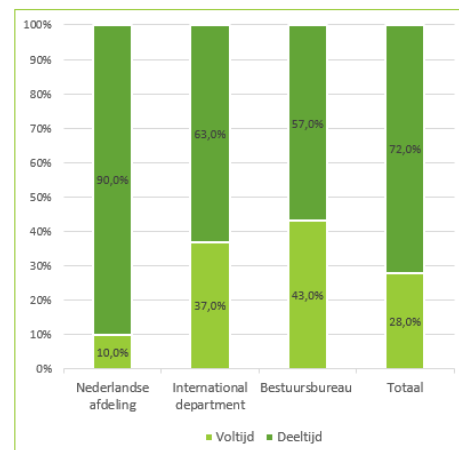
	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Personele bezetting in FTE:	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur/Management	10.65	11.36	11.13	11.13	11.13	10.97
Personeel primair proces	104.32	101.52	97.63	96.55	96.11	96.10
Ondersteunende /overige mdw	44.71	46.64	43.76	42.11	42.08	42.04
	159.68	159.52	152.52	149.79	149.32	149.11

Verdeling naar type contract

Verdeling voltijd - deeltijd

Op basis van voorgaande data kan gesteld worden dat stichting HSV een gezonde personeelsopbouw heeft in lijn met het beeld in regio Haaglanden en Nederland. Het aantal FTE is in 2022 en 2023 opgehoogd in verband met de verkregen NPO subsidie. Vanaf schooljaar 2024 wordt het aantal FTE middels natuurlijk verloop weer afgebouwd overeenkomstig de afbouw van de NPO subsidie.

Aandachtspunt is de beperkte instroom van jonge net afgestudeerde medewerkers. Om die reden wordt in 2024-2025 ingezet op het werven en behouden van meer stagiaires.

ZIEKTEVERZUIM

	Ziekteverzuimpercentage		
	2021	2022	2023
Nederland	4,5%	5,0%	5,58%
Haagse Onderwijsregio	3,8%	5,8%	X
Stichting HSV	4,3%	5,6%	5,92%

	Meldingsfrequentie		
	2021	2022	2023
Nederland	1,1	0,8	X
Haagse Onderwijsregio	X	0,9	X
Stichting HSV	1,86	2,66	1,86

	Ziekteverzuimpercentage	
	2022	2023
IVIO	13,9%	18,94%
Nassaulaan Nederlandse afdeling	2,3%	4,62%
Willemspark	6,0%	3,2%
Het Open Venster	2,1%	0,49%
Internationale afdeling	4,5%	4,46%
<u>Lighthouse</u>	4,0%	7,61%
<u>Bovenschools</u>	0,3%	2,46%

Het verzuim is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022. De verzuimfrequentie is echter wel gedaald waarmee we weer terug zijn op het niveau van 2021. Een verdere daling is gewenst, maar we zijn op de goede weg. Het hoge verzuimpercentage in 2023 hangt samen met langdurig verzuim bij IVIO en bij The Lighthouse.

Om het ziekteverzuim terug te dringen worden onder meer frequent verzuim gesprekken gevoerd. Daarnaast werken we vanaf januari 2023 met een verzuimconsulent. De bedrijfsarts wordt alleen nog ingezet als het (medisch) noodzakelijk is of wettelijk verplicht. De lijnen met de verzuimconsulent zijn kort en de wachttijden beperkt waardoor er bij (dreigend) verzuim sneller externe expertise voor handen is.

TEKORTEN IN HET ONDERWIJS

Het tekort aan leerkrachten en schoolleiders in Nederland en in de grote steden neemt alleen maar toe. Daar zijn we ons terdege van bewust. Ook de werving van leerkrachten uit binnen- en buitenland voor de internationale scholen wordt lastiger.

In de tabellen op de volgende pagina is te zien dat het beeld bij stichting HSV op dit moment (nog) bijzonder positief is in vergelijking met het beeld binnen en buiten de 5 grote gemeentes (G5) en geheel Nederland. Het is echter zeer zeker niet gezegd dat dit zo blijft. Om eventuele toekomstige tekorten het hoofd te kunnen bieden is aanvullend beleid van de Haagsche Schoolvereniging nodig. Dit is opgenomen als onderdeel van het nieuwe strategische plan.

Ons lerarentekort op 1-10-2023 is gebaseerd op de formatiebegroting 2023. Door afbouw van de formatie in 2024 in combinatie met interne mobiliteit wordt dit tekort opgevangen. Er is binnen stichting HSV momenteel geen schoolleiderstekort, maar dit zou wel kunnen ontstaan. Binnen 4 jaar gaan er kort na elkaar een bovenscholledirecteur en twee locatieleiders met pensioen. Het is van belang tijdig na te denken over hoe we dit willen en kunnen opvangen.

Lerarentekorten reguliere + vervangingsposities (peildatum 1-10-2023)

Schooltype	Buiten G5		Binnen G5		NL		HSV	
	totaal		totaal		totaal		totaal	
	%	FTE	%	FTE	%	FTE	%	FTE
Basisonderwijs	7,7%	5.456	18,1%	2.541	9,4%	7.997	1,3%	1,3
Speciaal basisonderwijs	10,7%	411	20,8%	136	12,1%	548	2,6%	2,8
(Voortgezet) speciaal onderwijs	9,5%	901	16,6%	313	10,6%	1.215	x	x
Totaal	8,0%	6.769	18,0%	2.990	9,7%	9.759	3,9%	4,1

Schoolleiderstekorten reguliere + vervangingsposities (peildatum 1-10-2023)

Schooltype	Buiten G5		Binnen G5		NL		HSV	
	totaal		totaal		totaal		totaal	
	%	FTE	%	FTE	%	FTE	%	FTE
Basisonderwijs	14,1%	816	23,3%	296	15,7%	1.112	0,0%	0
Speciaal basisonderwijs	16,0%	48	25,0%	16	17,6%	65	0,0%	0
(Voortgezet) speciaal onderwijs	10,0%	80	9,8%	18	10,0%	98	x	x
Totaal	13,8%	944	21,2%	331	9,7%	1.275	0,0%	0

STRATEGISCH PERSONEELSBELEID EN TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Vanwege oplopende tekorten is aantrekkelijk werkgeverschap nog belangrijker dan anders om zittende medewerkers te behouden en nieuwe medewerkers aan te trekken. Alle reden dus om ervoor te zorgen dat het bij stichting HSV plezierig werken is en blijft. Dit doen we door in te zetten op bekwame medewerkers, voldoende medewerkers en tevreden medewerkers. Details over waarom we dit doen zijn terug te vinden in het nieuwe strategische beleidsplan 2024-2028.

Om hierin de juiste beslissingen te kunnen nemen is het belangrijk om over de juiste personele data en informatie te beschikken. Met de invoering van Visma Raet, ons nieuwe personeelsadministratiesysteem, kunnen we aan deze voorwaarde voldoen. We zijn half januari 2024 overgestapt op het nieuwe systeem, maar heel 2024 zullen we nog volop aandacht besteden aan de implementatie.

In lijn met het nieuwe strategische plan en voorgaande data zetten we de komende periode in op de volgende onderwerpen

- Interne mobiliteit stimuleren en faciliteren
- Verkort aanvullend opleidingstraject studenten ITEPS zodat ze ook bij scholen die onder de WPO vallen mogen werken (i.s.m. Onderwijsregio Haaglanden en besturen IGBO-scholen)
- Bovenbestuurlijk netwerk werving voor de internationale scholen (project Onderwijsregio Haaglanden)
- Werving op stichtingsniveau professioneler en gericht aanpakken
- Intern onderzoek “Wat maakt ons als werkgever aantrekkelijk?” (en hoe houden we dat vast)
- Aanbod op het gebied van vitaliteit
- Scenario’s uitwerken voor anders organiseren van directie en scholen
- Beleidsrijke personele meerjarenplanning gekoppeld aan de begroting
- Kritisch en creatief omgaan met invulling vacatures (niet 1 op 1)
- Aansluiten bij opleidingsschool voor stagiaires
- Verzuimbeleid tegen het licht houden en indien nodig aanscherpen i.r.t. verzuimcijfers
- Interne personele regelingen evalueren en zo nodig aanpassen o.b.v. resultaten onderzoek en de nieuwe cao

VERLAGEN VAN DE WERKDruk

De werkdruk (beleving) in het onderwijs in Nederland is hoog. Dit blijkt herhaaldelijk uit onderzoeken van onder meer de onderwijsinspectie en DUO. Daarnaast is vanuit het samenwerkingsverband in de regio Haaglanden (SPPOH) duidelijk gemaakt dat het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs de komende jaren zal moeten dalen, terwijl dit aantal de afgelopen jaren juist alleen maar is gestegen. Dit kan tot gevolg hebben dat het aantal leerlingen met complexe problematiek op de reguliere basisscholen gaat toenemen met een stijging van de werkdruk tot gevolg. Het is van belang om in gezamenlijkheid te bepalen of en op welke wijze de expertise van het IVIO, het Open Venster en The Lighthouse hierbij kan helpen.

Met als doel het aantal lesgebonden uren te kunnen verlagen en het werk meer te kunnen verdelen zijn de extra werkdruk middelen, na een besluit hiertoe van de schoolteams, bij alle scholen/afdelingen ingezet voor extra leerkrachten en onderwijsassistenten.

De HSV plant tenminste zes studiedagen per schooljaar in, waarvan er twee roostervrij zijn. De roostervrije dagen worden in het kader van werkdrukvermindering door leerkrachten naar eigen inzicht gebruikt om rapporten te schrijven, leerlingen te bespreken of voor/nawerk te doen. Tijdens de niet roostervrije studiedagen wordt gewerkt aan professionalisering en is er een van tevoren vastgesteld programma.

BANENAFSPRAAK

In de banenafpraak hebben de overheids- en onderwijssectoren uitgesproken dat het belangrijk is om mensen met een arbeidsbeperking een baan te bieden in hun organisaties en zo volwaardig mee te laten doen in de maatschappij. Stichting HSV heeft in het afgelopen jaar geen werknemers uit de doelgroep banenafpraak in dienst gehad noch aangenomen. Er zijn tot nu toe geen specifieke acties ondernomen om meer mensen uit de doelgroep banenafpraak aan te nemen, maar de stichting staat er uiteraard wel voor open. In de uitvoering van het nieuwe strategische beleidsplan zal ook de banenafpraak een plek krijgen.

BIJZONDERE BEKOSTIGING PROFESSIONALISERING EN BEGELEIDING STARTENDE SCHOOLLEIDERS EN LEERKRACHTEN

Voor een goede en duurzame onderwijskwaliteit zijn goed opgeleide, professionals nodig. Daarom is in het sectorakkoord de ambitie opgenomen dat startende leraren en startende schoolleiders een effectief inwerk- en begeleidingsprogramma volgen, als onderdeel van strategisch personeelsbeleid. Bij HSV is dit niet anders.

In 2023 waren er geen startende schoolleiders bij HSV, maar wel een aanzienlijk aantal startende (internationale) leerkrachten. Met behulp van de middelen van de bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding van startende leerkrachten en schoolleiders zijn net als in 2022 ervaren leerkrachten op school-/locatieniveau vrij geroosterd zodanig dat ze startende leerkrachten op de werkvloer konden begeleiden. De personeelsgeleding van de GMR heeft ter vergadering ingestemd met deze besteding in lijn met het gevoerde strategische personeelsbeleid.

NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS (NPO)

In het kader van de extra verstrekte subsidie voor het NPO (Nationaal programma Onderwijs) hebben alle scholen een analyse gemaakt van de achterstanden bij leerlingen die door COVID zijn geraakt. Vervolgens is op basis van een menukaart in samenspraak met de medezeggenschapsraad gekozen voor een aanpak van deze achterstanden die wetenschappelijk het meeste resultaat oplevert. In hoofdstuk 2.1 is per school onder het kopje NPO aangegeven aan welke doelstellingen is gewerkt.

In de tabel op de volgende pagina is te zien dat de ontvangen gelden volledig zijn besteed aan personeel. In totaal hebben in de eerste helft van 2023 €372.070 aan NPO gelden ontvangen waarvan €8.222 voor de School voor Jong Talent. Aangezien deze gelden op andere wijze worden verantwoord zijn ze niet opgenomen in de tabel.

	Ontvangen NPO-middelen 2023	Bestede NPO-middelen 2023	% Personeel niet in loondienst	% Personeel in loondienst
<i>05VW</i>				
Nederlandse Afdeling	€61.803	100%	0%	100%
Internationale Afdeling	€178.322	100%	0%	100%
Lighthouse Special Education	€4.820	100%	0%	100%
<i>14DG</i>				
Willemspark	€62.067	100%	0%	100%
Het Open Venster	€9.975	100%	0%	100%
<i>00WO</i>				
Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO)	€46.861	100%	0%	100%
Totaal	€363.848			

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

DOELEN, RESULTATEN EN TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Ed Trion, de huisvestingsadviseur van de stichting, is in oktober 2023 met pensioen gegaan. Na gesprekken met diverse partijen is besloten hem te vervangen door bouwkundig adviesbureau Rijking. Een kleinschalig bureau met korte lijnen en ervaring in het onderwijs.

In 2023 heeft bureau Rijking nieuwe meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP's) opgesteld voor alle zes de schoollocaties conform de componentenmethode. Het hieruit voortvloeiende onderhoud wordt ook door hen gecoördineerd en begeleid. Tot nu toe zijn de ervaringen bijzonder positief.

Voor stichting HSV is het belangrijk dat het gebouw aan de Nassaulaan wordt uitgebreid en gerenoveerd. Hierin zijn in 2023 verdere voorbereidende stappen gezet met een nieuw aangetrokken projectleider. Na een meervoudige onderhandse uitvraag is de keuze gevallen op Martijn Struijck van BVO Struijck. Een ervaren projectleider met een hands-on mentaliteit, een marktconforme prijs en kennis van de lokale situatie. De aanbouw en renovatie zijn opgenomen in het IHP voor 2027.

Martin Zeldenrijk, bouwkundig adviseur en tevens eigenaar, is ook zijdelings betrokken bij de uitbreiding en renovatie van de Nassaulaan. Enerzijds, omdat adviesbureau Rijking het gebouw na oplevering gaat onderhouden. Anderzijds vanwege risicospreiding. BVO Struijck is een eenmanszaak. Mocht om wat voor reden dan ook Martijn Struijck (tijdelijk) uitvallen dan kan Martin Zeldenrijk het van hem overnemen en lopen we geen vertraging op.

Omdat er nog veel onduidelijk is rond de overdracht, aanbouw en renovatie van de Nassaulaan zijn hiervoor geen kosten of baten begroot. Kosten die nu worden gemaakt zijn een voorfinanciering ten opzichte van de bekostiging die vanuit de gemeente Den Haag zal worden verstrekt. Deze kosten worden geboekt op de BV. Eventuele eigen bijdragen van HSV zullen ten laste worden gebracht van het eigen vermogen van HSV, meer specifiek de private reserve 'huisvesting'.

Een deel van de bestemmingsreserve 'huisvesting' was bedoeld voor de realisatie van een dakopbouw bij de Van Nijenrodestraat. Gezien de kosten van dit project in combinatie met de teruglopende inkomsten i.v.m. dalende leerlingenaantallen is besloten dit project niet uit te voeren.

DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

HSV heeft afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in zonnepanelen. Deze zijn geïnstalleerd op alle gebouwen voorover deze dat mogelijk maken. Daarnaast is in de afgelopen jaren waar mogelijk led-verlichting aangebracht in de scholen.

Verder is er in 2023 een aanbesteding geweest voor verduurzaming van het pand aan de Laan van Poot (IVIO), maar de geoffreerde kosten lagen - ondanks de toegekende subsidie van de gemeente Den Haag - ver boven het begrote bedrag. Om die reden is de aanbesteding geannuleerd en is de opdracht aan geen enkele partij gegund. In 2024 wordt besloten op welke wijze we met verantwoorde kosten toch (een deel van) het pand kunnen verduurzamen en de beschikbare subsidie kunnen inzetten.

2.4 KWALITEITSZORG & ONDERZOEK

DOELEN, RESULTATEN EN TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Sinds de start van de digitalisering hebben we in het onderwijs te maken met een snelgroeiende hoeveelheid aan data en informatie. Het is zaak om waardevolle data en informatie inzichtelijk te hebben,

zodat we beter, sneller en gefundeerd besluiten kunnen nemen op bestuurlijk- en uitvoeringsniveau. Het beschikken over stuurinformatie van hoge kwaliteit maakt de gevolgen (resultaten) van beslissingen direct inzichtelijk en geeft suggesties voor besluiten in de toekomst. Het is met andere woorden een essentieel onderdeel van de plan-do-check-act cyclus en daarmee van kwaliteitszorg.

Als er geen (overzichtelijke) data en informatie beschikbaar zijn, dan nemen mensen vaak beslissingen op basis van aannames en gevoel. Niet altijd slecht, maar door data gedreven beslissingen te nemen, komt de werkelijkheid vaak wel dichterbij je prognose. Bovendien creëert inzicht in data en informatie een mogelijkheid tot het ontwikkelen van een 'lerend vermogen', waardoor er een continu proces van verbetering ontstaat binnen de organisatie. Betrouwbare data en informatie maakt het mogelijk om onderzoek te doen binnen de eigen organisatie en trendanalyses op te stellen.

De uitdaging voor het sturen op basis van data en informatie bevindt zich op drie factoren:

- Het inwinnen (verzamelen, meten, opslaan) van data en informatie.
- Het toegankelijk en inzichtelijk hebben van deze data en informatie.
- Het voeren van het kritische, op ontwikkeling gerichte gesprek over deze data en informatie.

In het nieuwe strategisch beleidsplan is opgenomen dat we organisatiebreed afspraken gaan maken of herijken over bovenstaande aspecten. Hiertoe is in 2024 een bovenschoolse werkgroep opgericht.

2.5 FINANCIËEL BELEID ALGEMEEN

In het kader van de professionalisering van de planning & control cyclus is het begrotingsproces geautomatiseerd en gedigitaliseerd met het programma Capisci. Dit zorgt ervoor dat de kosten en opbrengsten in het jaarverslag op een inzichtelijke manier worden gematcht.

De boekhouding bij stichting HSV is op locatieniveau. De locaties ontvangen alle (overheids)vergoedingen en leveren een procentuele bijdrage voor de gemeenschappelijke kosten van het bestuursbureau. In 2023 bedroeg het percentage 2,5% voor de Nederlandse scholen en 4% voor de International Department. Het percentage voor de International Department ligt hoger, omdat deze afdeling meer en complexere werkzaamheden vraagt van het bestuursbureau op het gebied van HRM en financiën.

Deze wijze van boekhouden zorgt voor transparantie. Directeuren, locatieleiders en medezeggenschapsraden hebben goed zicht op de beschikbare inkomsten en op de wijze waarop de kosten worden gedekt om alle ambities te realiseren.

Een deel van de schooladministraties is eind 2023 overgestapt van Schoolkassa naar Wiscollect. In het eerste kwartaal van 2024 stappen ook de andere administraties over. Er is gekozen voor WIS collect vanwege de uitgebreidere functionaliteiten van dit programma.

Tot slot is in 2023 het besluit genomen om alle rekeningen bij de ING in 2024 stop te zetten en eind 2023 over te stappen naar private banking voor stichtingen bij ABN AMRO. Dit brengt hogere kosten voor bankieren met zich mee, maar deze worden ruimschoots gedekt door de hogere rentebaten. Bovendien is bij ABN AMRO het gebruikersgemak vele malen groter en zijn de mogelijkheden om financiële bevoegdheden in te regelen meer divers en passender.

INVESTERINGSBELEID

Ieder jaar wordt er een meerjarige investeringsbegroting opgesteld, zo ook in het kader van de meerjarenbegroting 2023-2027. Hierin is per investeringspost en per locatie opgenomen welke

investeringen er gepland staan. Vanaf de begroting 2024 zijn posten vanuit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) per locatie hierin eveneens verwerkt voor zover het om investeringen om gaat

Na een jarenlange discussie is er in 2023 een einde gekomen aan de lange tijd van onduidelijkheid over de verwerking van groot onderhoud in de jaarrekening van onderwijsinstellingen in het PO. Er blijft keuzevrijheid voor schoolbesturen om te kiezen voor het activeren en afschrijven van groot onderhoud of voor de verwerking via een voorziening groot onderhoud. Stichting HSV heeft gekozen voor de optie van activeren en afschrijven. Er is voldoende ruimte voor het opbouwen van een extra bestemmingsreserve voor onderhoud zonder dat er sprake is van bovenmatig eigen vermogen en het geeft ons meer flexibiliteit doordat het geld niet (onnodig) vastligt in een voorziening. De bestemmingsreserve is bedoeld om mogelijke liquiditeitsproblemen te voorkomen.

TREASURY

In ons treasurystatuut betreft treasury het beheer van het vermogen c.q. van de reserves en voorzieningen van de stichting Haagsche Schoolvereniging. In het treasurystatuut wordt het beleid ten aanzien van het vermogensbeheer geformuleerd en worden de bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de organisatie van de treasuryfunctie vastgelegd.

Het treasurybeleid is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling van de stichting Haagsche Schoolvereniging, namelijk het geven van onderwijs. Hiervan afgeleid is de doelstelling van het financieel beleid het borgen van de financiële continuïteit van de organisatie. De stichting belegt niet en kent geen leningen. Met private middelen worden geen dermate grote risico's aangegaan, dat deze een negatief effect kunnen hebben op de publieke middelen. Het treasurystatuut kunt u [hier](#) terugvinden.

ALLOCATIE VAN MIDDELEN

De rijksbekostiging die stichting HSV ontvangt komt integraal ten goede aan de onderwijsafdelingen die door HSV in stand worden gehouden. Ook aanvullende subsidies komen direct en volledig terecht bij de scholen. Dit geldt eveneens voor de lasten die gemoed zijn met het uitvoeren van het onderwijs. Zo wordt er wel een schoonmaakcontract gesloten door HSV voor alle locaties van de stichting, maar komen de kosten direct ten laste van de betreffende locatie. De overeenkomst is zo opgebouwd dat deze kosten per locatie direct inzichtelijk zijn en dus ook transparant ten laste van de school komen.

Vanuit de budgetten van de scholen leveren zij een bijdrage aan de bovenschoolse kosten. Hierbij kan gedacht worden aan de kosten van het bestuursbureau, de Raad van Toezicht en Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

INTERN RISICOBEBEERSINGSSYSTEEM

Het risicoprofiel van stichting HSV wijkt af van dat van de meeste schoolbesturen, doordat stichting HSV:

- a. Een aantal lasten, vooral op het gebied van personeel en huisvesting, ten laste brengt van de ouderbijdragen (per definitie vrijwillig) en cursusgelden (school fees). Dit heeft te maken met de zeer specifieke vormen van basisonderwijs die we bieden (bijvoorbeeld internationaal onderwijs). Door dit risicoprofiel kan de invloed van bijvoorbeeld fluctuaties in leerlingenaantallen of een inkomensverbetering voor het personeel op grond van de CAO de financiële situatie relatief fors beïnvloeden.

- b. De gemiddelde groepsgrootte op de scholen en afdelingen van stichting HSV ligt vanwege onderwijskundige en gebouw-technische redenen aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde. Dit past ook in de visie van de HSV op passend onderwijs en heeft effect op het personeels- en huisvestingsbudget.
- c. Tot slot is relevant dat de HSV-eigenrisicodragers bij ziekte en dat werken bij de HSV voor fulltimers aantrekkelijker wordt gemaakt door extra compensatiedagen te verstrekken.

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem ziet er als volgt uit. De administratieve processen zijn uitbesteed aan administratiekantoor Groenendijk. Op deze processen wordt toegezien door de accountant die in opdracht van de Raad van Toezicht beoordeelt of aan alle eisen wordt voldaan. De interne controller op het bestuursbureau bewaakt de vastgestelde P&C-cyclus en zorgt ervoor dat het vier-ogen-principe wordt toegepast bij alle financiële beslissingen. De HR adviseur bereidt alle personele beslissingen voor en zorgt dat de directeurs en de bestuurder goed voorbereid worden op de besluitvorming.

Over 2023 bedroeg het weerstandvermogen 27,06 (excl. MVA). Volgens de inspectie gaat het bij het weerstandsvermogen om de verhouding tussen het eigen vermogen en de totale baten. Bij stichting HSV ligt het weerstandvermogen ruim boven de signaleringswaarde en hoger dan het gemiddelde en daar is een goede reden voor. Het overgrote deel van deze reserves bestaat uit vermogen dat is opgebouwd uit private bronnen. Dit is gelet op de eerder beschreven extra risico's die zich bij de HSV voordoen een alleszins redelijke en niet bovenmatige reserve om onverwachte tegenvallers op te vangen.

SIGNALERINGSWAARDE

De Inspectie van het Onderwijs heeft een formule ontwikkeld om te berekenen wat een bestuur gemiddeld genomen aan eigen vermogen nodig heeft. De waarde uit deze formule is de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatige eigen vermogen'. Zodra het publieke eigen vermogen van een bestuur boven de signaleringswaarde uitkomt, betekent dit dat dit bestuur mogelijk teveel eigen vermogen ongebruikt laat. Om te bepalen of dit geld (alsnog) goed kan worden ingezet voor het onderwijs, moeten schoolbesturen zich verantwoorden over hun reserves.

Voor de HSV geldt dat het publieke deel van het Eigen Vermogen per 31 december 2023 is vastgesteld op: €1.009.049 (2022: € 966.330) en de signaleringswaarde op € 3.367.309 euro: (2022: € 3.540.390) euro. Het publieke deel van het Eigen Vermogen ligt daarmee lager dan de signaleringswaarde. Er is dan ook geen signaal van de inspectie gekomen dat er bij de HSV sprake is van een bovenmatige reserve.

3. Verantwoording van de financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening 2023 (Stichting) of de geconsolideerde jaarrekening 2023 (Stichting en BV). De eerste paragraaf gaat in op algemene ontwikkelingen, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

Het jaarverslag 2022 werd in juni 2023 goedgekeurd, aan de Rijksoverheid verzonden en op de website van de stichting geplaatst.

De HSV heeft in totaal bijna € 488.000 tijdelijke extra subsidie ontvangen in 2023 t.o.v. €985.000 in 2022. Het gaat dan hoofdzakelijk om de volgende onderwerpen:

- Noodplan lerarentekort G5
- Nationaal programma onderwijs i.v.m. COVID (NPO)

Beide subsidies zijn volledig besteed aan het behoud van personeel voor werkdrukvermindering.

ALGEMENE ONTWIKKELINGEN

De HSV hanteert voor het opstellen van de begroting Capisci, een online tool die het begrotingsproces modelleert en rapportages kan draaien. Binnen Capisci zijn er directe koppelingen met de bronsystemen: aanpassingen van landelijke indicatoren vinden automatisch plaats. Heen en weer sturen van Excel-sheets, de complexiteit van het versiebeheer en de foutgevoeligheid behoren daarmee tot het verleden en de transparantie voor de directeuren in het begrotingsproces is vele malen beter.

In 2024 gaat Groenendijk, ons administratiekantoor, over op een ander financieel bronsysteem. In navolging van het personeelsadministratiesysteem gaat ook met financiële systeem over naar VISMA. Voor stichting HSV staat deze transitie gepland voor 1 juli 2024.

In het nieuwe strategisch beleidsplan is de volgende ambitie opgenomen bij thema Inzicht & Vooruitzien: “We begroten beleidsrijk en maken de financiële data en informatie toegankelijk en inzichtelijk via het programma Capisci. Dit doen we door niet alleen te kijken naar het heden en het verleden, maar ook naar de toekomst met behulp van prognoses.” Het streven is om deze ambitie in 2024 waar te maken.

LEERLINGENAANTAL

In de meerjarenbegroting 2024-2028 (MJB) zijn we uitgegaan van een licht stijgend aantal leerlingen ten opzichte van teldatum 1 februari 2023 m.u.v. Het Open Venster en The Lighthouse. De realiteit laat echter een ander beeld zien (zie tabel op de volgende pagina).

De aantallen blijven over het geheel genomen achter bij de prognose, maar met name bij The International Department is op 1 februari 2024 een flinke daling (-30 leerlingen t.o.v. prognose) te zien. Deze trend is ook landelijk zichtbaar. De leerlingenaantallen van de IGBO-scholen dalen iets of stabiliseren in 2023. De aantallen op de OGVO scholen nemen nog wel toe.

Welke maatregelen we als stichting hebben genomen en nog gaan nemen om de dalende leerlingenaantallen het hoofd te bieden is opgenomen bij de paragraaf over de belangrijkste risico's.

Stand op teldatum	1-2-'22 realisatie	1-2-'23 prognose	1-2-'23 realisatie	1-2-'24 prognose	1-2-'24 realisatie	1-2-'25 prognose	1-2-'26 prognose	1-2-'27 prognose
05VW	893	912	927	927	895	937	942	947
Nederlandse afdeling	218	220	222	218	213	222	222	222
International Departm.	629	645	659	665	635	670	675	680
Lighthouse	17	18	17	15	15	16	16	16
Kon. Conservatorium	29	29	29	29	32	29	29	29
00WO	90	90	89	92	91	90	90	90
IVIO	90	90	89	92	91	90	90	90
14DG	260	261	247	244	243	247	247	247
Willemspark	224	225	216	217	218	220	220	220
HOV	36	36	31	27	28	27	27	27
Totaal stichting HSV	1243	1263	1263	1263	1229	1274	1279	1284

FINANCIËEL RESULTAAT

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief saldo van €173.329, terwijl in de begroting een saldo van €53.920 was voorzien. Dit positieve resultaatverschil van €119.409 is voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal leerlingen in de Internationale Afdeling. In onderstaande tabel worden de baten en lasten nader gespecificeerd.

	Gerealiseerd 2023	Begroting 2023	Vershil afgerond
Baten			
Hogere rijksbijdragen ter compensatie extra personele lasten i.v.m. nieuwe CAO	€10.126.282	€9.789.596	€337.000
Hogere ouderbijdragen	€5.199.812	€5.142.857	€57.000
Lasten			
Hogere personele lasten	€13.068.368	€12.893.645	€175.000
Hogere overige instellingslasten	€1.159.730	€1.062.400	€97.000
Hogere afschrijvingslasten	€444.098	€370.503	€74.000
Lagere huisvestingslasten	€798.977	€811.280	€12.000

KENGETALLEN

- *Weerstandsvermogen: 30,23% (2022: 26,87%)*

Het weerstandsvermogen is het vrije deel van het eigen vermogen minus de materiële vaste activa (gebaseerd op de nulmeting), uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage. Dit percentage geeft inzicht in de capaciteit van de organisatie om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Streefgetal was 5%, maar is vanaf 2022 niet meer van toepassing bij analyse door de inspectie.

- *Solvabiliteit: 62,05% (2022: 64,48%)*

De solvabiliteit is het eigen vermogen, uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Dit percentage (maximaal 100%) geeft aan in welke verhouding de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen vermogen of met vreemd vermogen. Een lage solvabiliteit betekent dat in hoge mate financiering met vreemd vermogen plaatsvindt en kan het aantrekken van aanvullend vreemd vermogen (een lening) bemoeilijken. Bij de berekening van dit percentage worden alle beschikbare reserves (inclusief de bestemmingsreserves) tot het eigen vermogen gerekend. Streefgetal: 30% of hoger. Dit getal is gebaseerd op aanwijzingen van het Ministerie van OC&W. Een lager getal is aanvaardbaar wanneer deze afwijking verklaarbaar is en van niet-structurele aard, wat blijkt uit de balans en/of de exploitatieoverzichten.

- *Liquiditeit (current ratio): 1,88% (2022: 1,91%)*

De liquiditeit geeft aan in welke mate een organisatie in staat is om op korte termijn aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Een liquiditeitsratio van 0,75 of hoger wordt beschouwd als voldoende. (vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden). In algemene zin is een afwijking van het streefgetal aanvaardbaar, wanneer deze voorzien is, beargumenteerd en niet structureel.

- *Rentabiliteit: 1,11% (2022: 3,12%)*

Met de rentabiliteit wordt in het bedrijfsleven de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het primaire onderwijs wordt hiermee een relatie gelegd tussen het resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het saldo van de bedrijfsvoering, uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Streefgetal was 0%, maar is vanaf 2022 niet meer van toepassing bij analyse door de inspectie.

BALANS

Uit de realisatie 2023 (zie tabel pagina 48) kan t.a.v. de balansposten het volgende worden opgemerkt:

- Het eigen vermogen van stichting HSV is toegenomen door het positieve resultaat boekjaar 2023.
- De hoogte van de voorzieningen is licht gedaald. De voorziening langdurig zieken is in 2023 deels vrijgevallen. Er is einde boekjaar 2023 slechts één langdurig zieke te verwachten in 2024.
- De overlopende passiva zijn toegenomen doordat er voor de ouderbijdragen een groter deel vooruit ontvangen is dan voorgaand jaar. Dit verklaart ook de hoogte van het liquide bedrag eind 2023. Zonder vooruit ontvangen cursusgelden is het niveau van de liquide middelen €5.167.025.
- Vanaf 2023 is OCW gaan werken met een vereenvoudigde bekostiging per kalenderjaar.
- De (bestemmings-)reserve voor huisvesting is verlaagd met € 600.000,- dit was gereserveerd voor een verbouwing aan de Van Nijenrodestraat die is geannuleerd.
- Stichting HSV heeft besloten om vanaf 2024 het groot onderhoud conform de MJOP's te activeren en af te schrijven. Daarmee valt de voorziening groot onderhoud vrij in het publieke Eigen Vermogen. Daarvan wordt er een bestemmingsreserve gevormd. In 2023 is er alvast een voorschot genomen op de bestemmingsreserve groot onderhoud die per 1 januari 2024 benodigd is.

REALISATIE 2023 EN MEERJARENBEGROTING 2024-2027

MEERJARENBEGROTING	Gerealiseerd 2022	Gerealiseerd 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Balans						
Vaste Activa						
Immaterieel						
Materieel	3.115.861	2.876.995	3.087.581	3.020.226	2.921.701	2.811.186
Financieel	793.884	786.390	783.884	773.884	763.884	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.909.745	3.663.385	3.871.465	3.794.110	3.685.585	2.811.186
Vlottende Activa						
Voorraden						
Vorderingen	388.518	386.256	398.518	408.518	418.518	428.518
Effecten						
Liquide Middelen	6.949.643	7.779.365	7.171.308	7.324.268	7.285.805	7.346.146
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	7.338.161	8.165.621	7.569.826	7.732.786	7.704.323	7.774.664
TOTAAL ACTIVA	11.247.906	11.829.006	11.441.291	11.526.896	11.389.908	10.585.850
Eigen Vermogen	5.764.570	5.937.899	7.143.769	7.229.374	7.092.386	6.045.251
Algemene Reserve	966.330	1.153.087	1.159.714	1.245.319	1.108.331	1.058.157
Bestemmingsreserves	3.801.279	3.787.851	4.987.094	4.987.094	4.987.094	4.987.094
Overige reserves/fondsen/ aandeel derden	996.961	996.961	996.961	996.961	996.961	0
Voorzieningen	1.487.757	1.402.473	301.942	301.942	301.942	301.942
Langlopende schulden	163.594	148.525	163.594	163.594	163.594	163.594
Kortlopende schulden	3.831.986	4.340.110	3.831.987	3.831.987	3.831.987	4.075.064
TOTAAL PASSIVA	11.247.906	11.829.006	11.441.291	11.526.896	11.389.908	10.585.850
Staat/Raming van Baten en Lasten						
BATEN						
Rijksbijdragen	9.858.566	10.126.282	10.039.239	10.002.056	9.821.706	9.858.389
Overige overheidsbijdragen en subsidies	163.726	153.361	171.531	172.631	172.531	172.531
Baten in opdracht van derden	4.838.308	5.253.781	5.649.123	5.733.705	5.831.955	5.929.205
TOTAAL BATEN	14.860.600	15.533.424	15.859.893	15.908.392	15.826.192	15.960.125
LASTEN						
Personeelslasten	12.018.634	12.971.877	13.604.914	13.732.653	13.833.224	13.866.704
Afschrijvingen	350.523	444.098	387.336	407.605	438.775	450.765
Huisvestingslasten	758.433	798.977	702.910	715.680	722.330	723.980
Overige lasten	1.122.759	1.187.290	1.091.350	1.086.850	1.088.852	1.088.850
TOTAAL LASTEN	14.250.349	15.402.242	15.786.510	15.942.788	16.083.181	16.130.299
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	610.251	131.182	73.384	-34.395	-256.988	-170.174
Saldo financiële bedrijfsvoering (rentebaten -/- rentelasten)	-21.652	49.641	120.000	120.000	120.000	120.000
Saldo buitengewone baten en lasten	-124.335	-7.494				
TOTAAL RESULTAAT	464.264	173.329	193.384	85.605	-136.988	-50.174

In de realisatie 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 komen de volgende zaken naar voren voor zover niet eerder in dit document opgenomen.

Baten

Rijksbijdragen

Er zijn een aantal ontwikkelingen van de rijksbijdragen, zeker in meerjarenperspectief, die van invloed zijn op de begroting in de komende jaren:

- De vereenvoudiging van de bekostiging leidt tot minder inkomsten van ca. 240 k€. Deze teruggang wordt van 2023-2025 nog in een aflopende overgangsregeling gedeeltelijk gecompenseerd. Voor de jaren daarna wordt rekening gehouden met het volledige effect van de daling.
- De NPO-subsidies zijn in dit kalenderjaar afgelopen, terwijl er al sprake is van een lager bedrag ten opzichte van voorgaande jaren. Het G5 Noodplan ten behoeve van het lerarentekort is verlegd t/m december 2026 daarna stopt ook deze subsidie. Mogelijk komen er vanuit de Onderwijsregio's nieuwe gelden beschikbaar voor dit doeleinde, maar daar is nog geen duidelijkheid over.
- In 2023 is er per 1 juli een nieuwe CAO afgesproken met daarin een loonstijging van 10%. De bekostiging groeit hierin mee, maar niet voor het privaat bekostigde deel van stichting HSV. Voor dit deel moet andere financiering worden gevonden.
- Voor Lighthouse Special Education is de overeenkomst met het samenwerkingsverband, SPPOH, gegarandeerd t/m 2024. Met deze inkomsten wordt de bekostiging van het Rijk aangevuld tot het niveau van het speciaal onderwijs. Over de bekostiging vanaf 2025 lopen op dit moment besprekingen.

Overige overheidsbijdragen

Hier zijn vooral de subsidies van de gemeente Den Haag opgenomen. Hier worden geen aanzienlijke wijzigingen verwacht in meerjarig perspectief.

Overige baten

De ouderbijdragen blijven gelijk voor de meeste afdelingen van HSV, met de volgende uitzonderingen:

- De ouderbijdrage bij het Open Venster is van €9.600 gestegen naar €9.840 in 2023-2024. Vanwege aanscherping van de regels rond de vrijwillige ouderbijdrage per 1 september 2023 zal de gevraagde vrijwillige ouderbijdrage voor het schooljaar 2024-2025 aanzienlijk lager zijn. Het exacte bedrag wordt in mei 2024 na instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld (zie verder bij Belangrijkste risico's). Dit is nog niet verwerkt in de MJB.
- Voor de International Department is de verplichte school fee voor het schooljaar 2023-2024 verhoogd naar €6.400. Met ingang van 1 augustus 2024 zal de school fee verder stijgen naar €6.550.
- De verplichte bijdrage voor leerlingen van 3 tot 5 jaar van Three Little Ships bedraagt €9.000 en €19.800,- voor de speciaal onderwijs leerlingen in 2023-2024. Voor leerlingen van 5 jaar en ouder in The Lighthouse is de school fee €24.200,- voor het schooljaar 2023-2024. In het schooljaar 2024-2025 wordt alleen de bijdrage van de reguliere leerlingen in TLS met €250,- verhoogd naar €9.250.

Lasten

Personeelslasten

Er is een reservering opgenomen voor een mogelijke CAO-stijging van 2,5% in 2024 over het niet-bekostigde gedeelte van de personeelslasten. De verwachting is daarmee een stijging van de personeelslasten kan worden gecompenseerd.

Gezien de teruglopende leerlingaantallen per 1 februari 2024 alsmede de wetswijziging in de vrijwillige ouderbijdragen zal de formatie zich moeten aanpassen. Deze reductie is nog niet volledig in de MJB verwerkt in de jaren 2025 en verder. Het zal zaak zijn ieder jaar bij het opstellen van de MJB na te gaan of het inderdaad noodzakelijk is de formatie aan te passen gezien alle ontwikkelingen en het leerlingenaantal.

In 2023 bedroegen de personeelslasten 84,22% van de totale lasten t.o.v. 84,49% in 2022.

Afschrijvingen

In het boekjaar 2023 heeft een schattingswijziging plaatsgevonden met betrekking tot afschrijvingstermijnen van ICT. In de voorgaande jaren werd voor ICT een afschrijvingstermijn van 10 jaar gehanteerd, deze is gewijzigd naar 5 jaar. De impact op het resultaat 2023 is ca €98.000.

Vanaf 2024 zullen de afschrijvingen gebouwen stijgen in verband met de stelselwijziging van de voorziening groot onderhoud. De onderhoudsuitgaven conform het MJOP zullen vanaf dan geactiveerd worden en afgeschreven.

Huisvestingslasten

Opvallend hier is de daling van de huisvestingslasten vanaf 2024. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is vervallen. In de jaren die volgen zal de afschrijvingslast toenemen naar gelang er meer onderhoud is uitgevoerd.

De huisvestingsratio bedroeg in 2023 15,78 ten opzichte van 15,51 in 2022.

Overige lasten

Geen bijzonderheden.

BELANGRIJKSTE RISICO'S

Stichting HSV ziet voor de komende jaren onderstaande mogelijke risico's. Per risico zijn maatregelen opgenomen om het betreffende risico te beperken of af te dekken danwel nader te onderzoeken zodanig dat adequate maatregelen genomen kunnen worden.

Risico (1)

Doelmatige besteding vrijwillige ouderbijdrage.

Maatregelen

Minister Mariëlle Paul (Primair en Voortgezet Onderwijs) heeft de regels rondom de doelmatige besteding van de vrijwillige ouderbijdrage per 1 september 2023 aangescherpt. Scholen mogen niet langer een vrijwillige ouderbijdrage vragen 'voor alle activiteiten en kosten die direct verband houden met de kerndoelen en de toegang tot het onderwijs, inclusief de faciliteiten die onderdeel zijn van het schoolgebouw'. Dit heeft zeer grote gevolgen voor Het Open Venster. De inkomsten zullen door deze aanscherping vanaf het schooljaar 2024-2025 met circa de helft afnemen. De eerste helft van 2024 wordt om die reden benut om te zoeken naar alternatieve publieke inkomsten, samenwerkingsvormen en andere manieren van werken (denk aan ambulante begeleiding). Doel daarbij is dat de huidige leerlingen hun basisschoolperiode bij Het Open Venster kunnen afronden en de medewerkers met al hun expertise behouden blijven voor de organisatie en het onderwijs in de regio Haaglanden. Om de transitie te kunnen bekostigen is de bestemmingsreserve personeel opgehoogd.

Risico (2)

Verdere loonstijging OP en OOP

Maatregelen

De Internationale afdeling wordt voor een belangrijk deel gefinancierd uit private middelen, d.w.z. de wettelijk verplichte cursusgelden die de ouders betalen. Voor 2023 was rekening gehouden met een cao-verhoging van 5% op het niet-publieke deel. Vanaf 2024 is 2,5% aangehouden. Deze zaken werken door in de meerjarenbegroting en hebben een verhoging van de fee voor ouders tot gevolg voor de International Department. Met de MR is afgesproken dat er een jaarlijkse indexatie van de fee zal plaatsvinden. De hoogte daarvan moet worden goedgekeurd door het ouderdeel van de MR. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een verhoging van €150,- met ingang van 1 augustus 2024 en een inflatiecorrectie van 1,5% voor de jaren daarna.

Risico (3)

Stijging huisvestingslasten

Maatregelen

De locatie aan de Nassaulaan staat in de IHP voor 2027 voor renovatie en nieuwbouw. Het economisch eigendom van het pand wordt dan ook van de BV overgedragen aan de gemeente. Veel van de kosten die hiermee gepaard gaan zullen worden gedekt door de gemeente, maar vermoedelijk niet alle. Om die reden heeft stichting HSV een bestemmingsreserve voor huisvestingslasten opgenomen.

Risico (4)

Afloop overeenkomst voor Lighthouse Special Education met SPPOH

Maatregelen

De overeenkomst met SPPOH is in ieder geval gegarandeerd t/m 2024. Op dit moment lopen er gesprekken voor de periode daarna. Insteek daarbij is dat in het kader van kansengelijkheid de school fee van The Lighthouse gelijk wordt aan de school fee van de Internationale afdeling. Gedacht wordt nu aan een gecombineerde bekostiging op groepsniveau vanuit SPPOH, de gemeente Den Haag en het bedrijfsleven. Duidelijk is dat een dergelijke voorziening als The Lighthouse nodig blijft om een dekkend netwerk in de regio te kunnen realiseren.

Risico (5)

Overgang naar inclusiever onderwijs

Maatregelen

In de regio Haaglanden zetten de besturen en SPPOH in op inclusiever onderwijs. Gevolg hiervan is dat het percentage leerlingen dat wordt toegelaten op het SBO naar beneden moet. Hierdoor worden er middelen vrijgespeeld voor verbetering van de basisondersteuning op de reguliere basisscholen en de professionalisering en uitbreiding van de ambulante diensten bij de speciale basisscholen. Dit betekent dat IVIO mogelijk 1 tot 5 leerlingen zal moeten afbouwen. Daarnaast is het nog onduidelijk of de extra middelen voor jonge risico kinderen op IVIO vanuit SPPOH worden afgebouwd. Aan de andere kant komen er extra middelen voor de ambulante dienst van IVIO beschikbaar. In de meerjaren personeelsformatie en de MJB zal met deze mogelijke terugloop rekening gehouden moeten worden. Vanwege natuurlijk verloop en de extra middelen voor de ambulante dienst is de verwachting dat een eventuele terugloop niet tot financiële problemen zal leiden.

Risico (6)

Daling leerlingenaantal internationaal onderwijs

Maatregelen

We zien een daling van het aantal leerlingen in het internationaal primair onderwijs. Dit wordt deels veroorzaakt doordat meer internationale families kiezen voor het Nederlandse onderwijs. Op de korte termijn wordt de daling opgevangen door het niet verlengen van tijdelijke contracten. Daarnaast zoeken we naar wegen om het internationaal onderwijs aantrekkelijk te houden voor expats. Zo wordt momenteel onderzocht of we in 2025 kunnen starten met een Dutch Enrichment program voor leerlingen die bijvoorbeeld vanwege de overstap naar een Nederlandse voortgezet onderwijsschool beter Nederlands willen leren. Mocht de daling toch doorzetten dan is het starten van een tweede stroom Tweektalig Primair onderwijs (TPO) op een van de locaties van de Internationale afdeling ook een optie aangezien er voor de TPO-stroom op de Nassaulaan wachtlijsten zijn.

4. Verslag intern toezicht

Bij de Stichting Haagsche Schoolvereniging zijn de Raad van Toezicht en het bestuur gescheiden. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn neergelegd in de statuten van de stichting en diverse reglementen. Bij de uitoefening van deze taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden hanteert de Raad van Toezicht als leidraad de code goed bestuur voor het primair onderwijs. De Raad van Toezicht fungeert als werkgever voor de bestuurder, als toezichthouder en als kritische vriend. In de vergaderingen van de Raad van Toezicht wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en wordt getoetst of een en ander verloopt binnen de vastgestelde beleidskaders. De bestuurder doet verslag van de invulling en de uitvoering van het beleid op de scholen.

LEDEN RAAD VAN TOEZICHT

De leden van de Raad van Toezicht ontvingen voor hun werk tot 2022 geen bezoldiging, maar een vrijwilligersvergoeding. Dit is m.i.v. 2023 aangepast.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was als volgt:

- De heer C. Berendsen (Voorzitter)

Interimmanager

Nevenfuncties:

- Voorzitter van de Raad van Toezicht Mendel College, Haarlem,
- Stichting Meerwaarde, Buurtbemiddeling, adviseren en bemiddelen tussen burens
- Voorzitter Wijkraad De Krim, Haarlem

- Mevr. B. Le Haen-de Croon

Advocaat en partner Croon advocaten

Nevenfuncties:

- Lid Raad van de Haagse Orde van Advocaten

- De heer J.I. van der Rest

Hoogleraar Bedrijfswetenschappen, Universiteit Leiden

- Mevr. M. Sietaram-van der Meer

Senior managing consultant bij Berenschot

- Mevr. T. Vaes (sinds september 2023)

Voorzitter college van bestuur van de stichting IRIS

Nevenfuncties:

- Voorzitter van de Raad van Toezicht Talent Primair, Gooi- en Vechtstreek
- lid van de themacommissie Governance van de VO-Raad
- Lid raad van advies Hogeschool Inholland, Haarlem

Op de website van de HSV (<https://hsvdenhaag.nl/nl/wie-zijn-wij/the-supervisory-board/>) presenteren de leden van de Raad zich.

Vergoedingen & Rooster van aan/aftreden Raad van Toezicht 2023

RvT-leden	Aangetreden	Herbenoembaar	Aftredend	Vergoeding 2023
Dhr. C. Berendsen	01/08/2019	01/08/2023	01/08/2027	€ 5707
Mevr. B. Le Haen-de Croon	01/08/2020	01/08/2024	01/08/2028	€ 3981
Dhr. J.I. van der Rest	01/08/2021	01/08/2025	01/08/2029	€ 3981
Mevr. M. Sietaram-van der Meer	14/06/2022	14/06/2026	14/06/2030	€ 3981
Mevr. T. Vaes	26/09/2023	26/09/2027	26/09/2031	€ 995

De leden van de Raad van Toezicht hebben het recht te verzoeken om een reiskostenvergoeding van €0,19 per kilometer. In 2023 zijn geen reiskostenvergoedingen gedeclareerd.

De Raad van Toezicht evalueert frequent het bestuur van stichting HSV. Ontwikkelingen en bijzondere gebeurtenissen worden besproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht. De bestuurder kan daarnaast waar gewenst een beroep doen op individuele leden van de Raad om advies te krijgen over juridische, financiële, en huisvestingskwesaties en op het gebied van de onderwijskwaliteit.

Een goede portefeuillevreiding binnen de Raad van Toezicht draagt eraan bij dat de vergaderingen van de Raad van Toezicht goed kunnen worden voorbereid. De portefeuillevreiding tussen de leden van de Raad van Toezicht biedt de mogelijkheid dat niet alle leden van de Raad van Toezicht even diep in de geagendeerde onderwerpen/documenten hoeven te duiken. Niettemin is er in 2023 op zorgvuldige wijze meegedacht met de bestuurder dan wel voorbereiding gepleegd op de besluitvorming door de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht kent drie commissies:

1. Auditcommissie (financiën): Dhr. C. Berendsen, Dhr. J.I van der Rest.
2. Remuneratiecommissie: Dhr. C. Berendsen, Mevr. B. Le Haen-de Croon
3. Onderwijscommissie: Nog nader in te richten

De rol van de portefeuillevreiders omvat tevens het buiten de vergaderingen om sparren met de bestuurder, onverlet de uiteindelijke verantwoordelijkheidsverdeling. Dit ondersteunt de bestuurder in haar besluitvorming en draagt bij aan de gedegen voorbereiding van te bespreken onderwerpen in de Raad van Toezicht.

(CONCEPT-)BESLUITEN 2023

De Raad van Toezicht vindt dat de bestuurder steeds tijdig en volledig de informatie heeft verschaft die nodig is om adequaat toezicht te kunnen uitoefenen. In de regel gebeurde dit als voorbereiding op, dan wel tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht en in bilateraal overleg met de voorzitter van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat de uitgaven van de HSV rechtmatig en doelmatig hebben plaatsgevonden.

De Raad van Toezicht is in 2023 vier keer in een formele vergadering bijeen geweest. De vergaderingen zijn bijgewoond door de bestuurder en een medewerker van het bestuursbureau.

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht concept-besluiten besproken dan wel vastgesteld over de volgende onderwerpen:

- Benoeming nieuwe bestuurder
- Rapportages bestuurder
- Afhandeling klacht uit 2022
- Vaststellen Verslag Raad van Toezicht
- Besluitvorming pand Nassaulaan
- Planning schoolbezoeken Raad van Toezicht
- Bestuursformatieplan 2023/2024
- Begroting
- Accountantsverslag 2022
- Jaarverslag HSV 2022
- Proces vacature lid RvT en benoeming
- Herbenoeming voorzitter Raad van Toezicht
- Opdrachten HSV komende jaren
- Leerlingenaantal 1/10/2023
- Agenda gezamenlijke vergadering RvT/GMR
- Verslag externe vertrouwenspersoon
- Ontwikkelproces samenwerking RvT en Bestuurder
- Ontwikkeling strategisch plan en instemming
- Ontwikkelingen binnen de diverse scholen

Er heeft gemeenschappelijk overleg plaatsgevonden tussen de Raad van Toezicht en de GMR. De werkbezoeken aan de scholen en de overlegmomenten met de GMR zijn door de Raad van Toezicht als zeer waardevol ervaren. Zij vormen een additionele informatiebron die de informatie van de bestuurder goed aanvult en geven inzicht in wat leeft in de organisatie.

FRAUDERISICO

De bestuurder heeft de Raad van Toezicht aangegeven niet op de hoogte te zijn van specifieke frauderisico's en/of van een verhoogd risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude een afwijking van materieel belang zou kunnen bevatten. In het kader van de jaarrekening 2023 is de Raad van Toezicht niet gebleken dat er aanwijzingen van fraude zijn. In de notitie risicomanagement en in de vastgestelde P&C-cyclus zijn voldoende waarborgen opgenomen die frauderisico's beperken. De bestuurder in samenspraak met de controller bewaakt of de uitgaven passen binnen de afgesproken budgettering en/of in overeenstemming zijn met afgesloten contracten (contractenregister) of goedgekeurde offertes.

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

De Raad van Toezicht heeft de volgende taken en bevoegdheden:

- Het houden van integraal toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur;
- het behartigen van de belangen van de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen;
- het aanwijzen van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening;
- het houden van toezicht op de aan/verkoop van scholen of onderdelen daarvan;
- het goedkeuren van de voor enig jaar of reeks van jaren opgestelde beleidsplannen, dan wel meerjarenplannen, of van een ingrijpende wijziging daarin;

- het goedkeuren van bestuursbesluiten strekkende tot de oprichting van een nieuwe rechtspersoon, alsmede tot de vaststelling van de statuten van een nieuwe rechtspersoon;
- het goedkeuren van een bestuursbesluit strekkende tot aangifte van faillissement en aanvraag van surseance van betaling van de stichting;
- het goedkeuren van een bestuursbesluit strekkende tot de benoeming van de accountant;
- het goedkeuren van bestuursbesluiten strekkende tot het aangaan van overeenkomsten en het verrichten van andere rechtshandelingen voor zover deze niet binnen het vastgestelde beleid casu quo de vastgestelde begroting vallen;
- het vaststellen van reglementen strekkende tot regeling van de taakomschrijvingen, werkverhoudingen en werkwijzen binnen de stichting.

De Raad van Toezicht heeft voorts die taken die hem bij of krachtens deze statuten zijn toegekend. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen. De Raad van Toezicht regelt zijn werkzaamheden/functioneren bij reglement.

De Raad van Toezicht geeft voorts vooraf goedkeuring aan bestuursbesluiten met betrekking tot:

- a. Vaststelling van de begroting en het jaarverslag inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening;
- b. het aangaan, wijzigen en verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon of organisatie indien die samenwerking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;
- c. het verkrijgen, wijzigen of beëindigen van een deelneming of zeggenschap in een andere rechtspersoon en het oprichten van een andere rechtspersoon, alsmede de vaststelling en wijziging van diens statuten voor zover het bestuur daartoe is bevoegd;
- d. het uitoefenen van stemrecht op door de stichting gehouden aandelen in het kapitaal van vennootschappen, behoudens voor zover goedkeuring wordt verleend naar aanleiding van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
- e. het (doen) oprichten, verwerven en exploiteren van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, het uitoefenen van stemrecht in het kapitaal van, alsmede het (doen) financieren van andere instellingen en ondernemingen, in welke rechtsvorm ook.
- f. het (doen) opnemen van geldleningen en/of kredieten, alsmede het stellen van zekerheden (zoals garanties en hypotheek), voor zover dit bijdraagt aan de doelstelling;
- g. het (doen) huren, verhuren, vervaardigen, exploiteren, beheren van onroerende zaken, alsmede het beschikken over onroerende zaken, voor zover dit bijdraagt aan de doelstelling van de stichting of rechtspersonen waarover de stichting het beheer en/of het bestuur voert.

B. Jaarrekening 2023

Stichting Haagsche Schoolvereniging
(geconsolideerd)
te 's-Gravenhage

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

KENGETALLEN

	2023	2022
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	1,88	1,90
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	48,38	49,10
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	63,30	65,23
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	1,06	2,27
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	18,20	14,51
Weerstandvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	38,10	38,44
Huisvestingsratio (<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %</i>)	5,35	6,20
Materiële lasten / totale lasten (in %)	15,59	17,08
Personele lasten / totale lasten (in %)	84,41	82,92
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	15,84	16,37
Personele lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	84,16	83,63

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

De activiteiten bestaan uit het geven van primair onderwijs. De stichting is gevestigd te Den Haag en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 41150342. De B.V. is eveneens gevestigd te Den Haag en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27014142.

De Stichting HSV bezit 153 van de 156 extern geplaatste aandelen in de B.V. Haagsche Schoolvereniging. Hierdoor bezit de stichting HSV meer dan 50% van de aandelen van de B.V. en geldt er consolidatieplicht. Er is sprake van integrale consolidatie.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

WAARDERING VAN ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (rekening houdend met de rijksbekostiging voor materiële instandhouding). In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Schoolgebouwen en terreinen

Op het gebouw aan de Nassaulaan 24 in Den Haag is in 2016 een incidentele herwaardering verwerkt naar de dan geldende WOZ-waarde, ter wille van een getrouwe vermogenspresentatie. Het waarderingsstelsel blijft daarbij waardering tegen historische kostprijs, zij het met verwerking van een incidentele herwaardering.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:
Bedrijfsauto : 5 jaar

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

Uitbreiding/gebouwen: 10-40 jaar; Inventaris/technische zaken: 5 - 20 jaar
Meubilair: alle meubilair, met uitzondering van het speellokaal, 20 jaar; inrichting speellokaal 30 jaar
ICT: 5 jaar
Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur (zoals koelkast, tv, projectoren) 9 jaar.

Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 450,-- aangehouden.

Willemspark en Lighthouse hebben diverse afwijkende termijnen, welke zijn overgenomen van de voormalige besturen van deze scholen. Betreft investeringen gedaan voor de overdracht aan Stichting Haagsche Schoolvereniging.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

WAARDERING VAN PASSIVA

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangen onderwijsinstellingen extra bekostiging. Deze regeling eindigt op 31 juli 2025. Het bestuur heeft besloten om voor de bedragen die per 31 december nog niet besteed zijn een bestemmingsreserve NPO te vormen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea en duurzame inzetbaarheid. Deze worden opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 2,5%. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 1.000 per FTE.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht. Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Voorziening langdurig zieken (bij eigen risicodragerschap ziekteverzuim en/of WGA):

De instelling is eigen risicodragers voor het ziekteverzuim van de medewerkers gedurende de eerste 2 jaar. Voor medewerkers die per balansdatum langdurig ziek zijn (en dit naar verwachting blijven) wordt een voorziening gevormd voor de loonkosten van de nog resterende maanden van deze periode. Dit vanuit de veronderstelling dat deze medewerkers tijdens hun ziekte geen prestaties voor de instelling leveren. De voorziening wordt opgenomen voor de nominale waarde. De dotatie wordt ten laste van de personeelskosten gebracht. De werkelijke loonkosten voor deze medewerkers worden onttrokken aan de voorziening.

Per 1 januari 2020 is de WAB in werking getreden. Eén van de gevolgen van deze wet is dat werknemers met een tijdelijk dienstverband recht hebben op een transitievergoeding indien de werkgever besluit het tijdelijk dienstverband niet te verlengen. Aangezien dit tot een toekomstige verplichting kan leiden dient hiervoor een voorziening opgenomen te worden. Deze voorziening is gebaseerd op de in de wet vastgelegde berekening voor een transitievergoeding.

Langlopende- en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2023 is 110,5%
Per ultimo 2022 was deze 110,9%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Er heeft in het boekjaar 2023 een schattingswijziging plaatsgevonden met betrekking tot de afschrijvingstermijnen van ICT. In voorgaande jaren werd voor ICT een afschrijvingstermijn van 10 jaar gehanteerd, deze is nu gewijzigd naar 5 jaar.

De aanvullende afschrijvingslasten worden verdeeld over de resterende levensduur. De impact hiervan op het resultaat in 2023 bedraagt circa € 98.000.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het marktrisico, het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasury statuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

De instelling loopt geen renterisico en geen kasstroomrisico.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatievervaardingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is. De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en

liquiditeitsopslagen.

KASTROOMOVERZICHT

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
		€	€	€
Baten				
(Rijks)bijdragen	8	10.126.282	9.789.596	9.858.566
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9	153.361	160.920	163.726
Overige baten	10	5.253.781	5.241.232	4.975.097
		<u>15.533.424</u>	<u>15.191.748</u>	<u>14.997.389</u>
Lasten				
Personele lasten	11	12.971.877	12.866.545	12.155.423
Afschrijvingen	12	444.835	370.503	359.862
Huisvestingslasten	13	788.959	811.030	855.507
Overige instellingslasten	14	1.204.118	1.089.750	1.142.943
		<u>15.409.789</u>	<u>15.137.828</u>	<u>14.513.735</u>
Saldo baten en lasten		<u>123.635</u>	<u>53.920</u>	<u>483.653</u>
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	15	53.425	0	0
Financiële lasten	16	3.878	0	21.828
Financiële baten en lasten		<u>49.547</u>	<u>0</u>	<u>-21.828</u>
Resultaat		<u>173.329</u>	<u>23.093</u>	<u>461.826</u>

Toelichting aandeel derden resultaat

Aandeel derden resultaat:

2023: 146,-

2022: 2.438,-

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2023

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo van baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		123.635		483.653
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	444.835		359.862	
- Mutatie aandeel derden	-146		-2.439	
- Mutaties voorzieningen	-62.784		17.547	
		381.905		374.970
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	24.211		187.270	
- Kortlopende schulden	437.678		404.083	
		461.888		591.353
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		967.429		1.449.977
- Ontvangen interest	53.425		0	
- Betaalde interest	-3.878		-21.828	
- Buitengewoon resultaat	-7.494		-124.334	
		42.053		-146.162
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.009.482		1.303.815
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-205.232		-242.840	
Mutaties leningen u/g	0		1.950	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-205.232		-240.890
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-15.069		-16.202	
Overige kapitaalmutaties	-1		2.439	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-15.070		-13.763
Mutatie liquide middelen		<u>789.180</u>		<u>1.049.161</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	2023		2022	
	€	€	€	€
Beginstand liquide middelen	7.051.012		5.877.517	
Mutatie liquide middelen	<u>796.821</u>		<u>1.173.495</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>7.847.833</u>		<u>7.051.012</u>
Mutatie liquide middelen 796.821 - 789.180 = 7.641 (resultaat BV)				

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Grond en gebouwen	2.346.503	2.381.739
Technische zaken	418.649	463.702
Bedrijfsauto	0	2.973
Meubilair	740.672	744.706
ICT	278.257	371.683
OLP en apparatuur	310.800	369.682
	<u>4.094.881</u>	<u>4.334.485</u>

	Grond en gebouwen	Technische zaken	Bedrijfsauto	Meubilair	ICT	OLP en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2022</i>							
Aanschafwaarde	2.763.441	725.176	22.300	1.143.843	978.813	750.110	6.383.683
Cum. afschrijving	-381.701	-261.474	-19.327	-399.137	-607.130	-380.429	-2.049.198
Boekwaarde 31 december 2022	<u>2.381.739</u>	<u>463.702</u>	<u>2.973</u>	<u>744.706</u>	<u>371.683</u>	<u>369.682</u>	<u>4.334.485</u>
<i>Mutaties</i>							
Investerings	0	-177	0	52.994	133.528	18.887	205.232
Afschrijvingen	-35.236	-44.877	-2.973	-57.028	-226.953	-77.768	-444.835
Mutaties boekwaarde	<u>-35.236</u>	<u>-45.053</u>	<u>-2.973</u>	<u>-4.034</u>	<u>-93.426</u>	<u>-58.882</u>	<u>-239.603</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2023</i>							
Aanschafwaarde	2.763.440	724.999	22.300	1.196.837	1.112.341	768.997	6.588.914
Cum. afschrijving	-416.937	-306.350	-22.300	-456.165	-834.084	-458.197	-2.494.033
Boekwaarde 31 december 2023	<u>2.346.503</u>	<u>418.649</u>	<u>0</u>	<u>740.672</u>	<u>278.257</u>	<u>310.800</u>	<u>4.094.881</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

Afschrijvingspercentages

	t/m	
Grond en gebouwen	2,50 %	10,00 %
Technische zaken	5,00 %	20,00 %
Bedrijfsauto	20,00 %	20,00 %
Meubilair	3,33 %	20,00 %
ICT	20,00 %	20,00 %
OLP en apparatuur	5,00 %	20,00 %

OZB-waarde gebouwen en terreinen	€ 1.420.000	01-01-2023
Verzekerde waarde gebouwen en terreinen	€ 6.327.000	01-01-2023

Toelichting:

In 2015 en 2018 zijn er verbouwingen privaat gefinancierd:

-Nieuwbouw Willemspark (boekwaarde € 234.000,-)

-Verbouwing/uitbreiding Roossenboomstraat (boekwaarde € 706.000,-).

De activa van de BV betreft ook privaat vermogen, boekwaarde: € 1.227.963,-.

Het pand aan de Nassaulaan is in eigendom van de Stichting.

De OZB en de verzekerde waarde zijn daarom opgenomen in de jaarrekening.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

2 Vorderingen

Overige vorderingen en overlopende activa	<u>329.978</u>	<u>354.188</u>
	<u>329.977</u>	<u>354.188</u>

Overige vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen	128.355	236.276
Belastingdienst, vennootschapsbelasting	1.703	1.344
Transitievergoedingen	68.931	0
Vooruitbetaalde kosten	<u>130.988</u>	<u>116.568</u>
	<u>329.978</u>	<u>354.188</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€

3 Liquide middelen

Kasmiddelen	1.075	539
Banktegoeden	<u>7.846.758</u>	<u>7.050.473</u>
	<u>7.847.833</u>	<u>7.051.012</u>

Kasmiddelen

Kassen	<u>1.075</u>	<u>539</u>
	<u>1.075</u>	<u>539</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	1.515.871	2.234.177
Spaarrekening	<u>6.330.887</u>	<u>4.816.296</u>
	<u>7.846.758</u>	<u>7.050.473</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2023	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-23
Algemene reserve (publiek)	966.330	-82.281	-	884.049
Algemene reserve (privaat)	-	242.038	-	242.038
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Personeel	-	125.000	-	125.000
	-	125.000	-	125.000
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Huisvesting	1.975.666	-600.000	-	1.375.666
Reserve groot onderhoud	-	314.185	-	314.185
Algemeen	22.538	-	-	22.538
Personeel	1.825.613	174.387	-	2.000.000
	3.823.817	-111.428	-	3.712.389
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	3.823.817	13.572	-	3.837.389
Herwaarderingsreserve (privaat)	974.423	-	-	974.423
Eigen vermogen	5.764.570	173.329	-	5.937.899

Resultaat algemene reserve				159.757
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		125.000		
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		-111.428		
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)				13.572
Resultaat Eigen Vermogen				173.329

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

6 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2023	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12-23
Personeel					
ERD Ziekteverzuim- langdurig zieken	165.330	0	-132.537	0	32.793
Jubilea	139.331	25.699	-10.407	0	154.623
WAB	1.585	5.457	0	0	7.042
Voorziening Duurzame Inzetbaarheid	0	22.200	0	0	22.200
Voorzieningen	<u>306.246</u>	<u>53.356</u>	<u>-142.944</u>	<u>0</u>	<u>216.658</u>
Overig					
Onderhoud	1.415.321	131.800	-104.995	0	1.442.125
Latente belastingen VPB	171.957	0	0	0	171.957
	<u>1.587.278</u>	<u>131.800</u>	<u>-104.995</u>	<u>0</u>	<u>1.614.082</u>

Voorziening ERD Ziekteverzuim - langdurig zieken

De voorziening ERD Ziekteverzuim - langdurig werklozen heeft per 31-12-2023 de hoogte van € 32.793. De voorziening bestaat uit kortlopend, middel-langlopend en langlopend gedeelte. Hieronder wordt een uitsplitsing gemaakt:

Kort < 1 jaar	32.793
Middellang 1-5 jaar	-
Langlopend > 5 jaar	-
	<u>32.793</u>

Voorziening Jubilea

De voorziening jubilea is bijgesteld naar de benodigde hoogte om te kunnen voldoen aan de onttrekkingen in de komende jaren. Per 31-12-2023 is de hoogte van de voorziening € 154.623. De voorziening bestaat uit kortlopend, middel-langlopend en langlopend gedeelte. Hieronder wordt een uitsplitsing gemaakt:

Kort < 1 jaar	13.520
Middellang 1-5 jaar	41.848
Langlopend > 5 jaar	99.255
	<u>154.623</u>

Voorziening WAB

Kort < 1 jaar	5.729
	<u>5.729</u>

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid

Kort < 1 jaar	22.200
	<u>22.200</u>

Voorziening onderhoud

De voorziening onderhoud heeft een overwegend langlopend karakter.

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
6 Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	148.525	163.594
	<u>148.525</u>	<u>163.594</u>

	Boek- waarde 01-01- 23	Aange- gane lening 2023	Aflos- singen 2023	Boek- waarde 31-12- 23	Looptijd > 1 jaar	Looptijd >5 jaar
	€	€	€	€	€	€
Vooruitontvangen investeringssubsidies	163.594	0	-15.069	148.525	58.986	89.539
	<u>163.594</u>	<u>0</u>	<u>-15.069</u>	<u>148.525</u>	<u>58.986</u>	<u>89.539</u>
				31-12-2023		31-12-2022
				€		€

7 Kortlopende schulden

Crediteuren	104.560	210.703
Belastingen en premies soc. verzekeringen	663.800	544.039
Schulden terzake van pensioenen	172.975	148.845
Ov. kortlopende schulden en overl. passiva	3.398.773	2.998.844
	<u>4.340.108</u>	<u>3.902.430</u>

Belastingen en premies soc. verzekeringen

Loonheffing	644.979	543.698
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	18.821	341
	<u>663.800</u>	<u>544.039</u>

Ov. kortlopende schulden en overl. passiva

Overige kortlopende schulden	272.667	216.543
SJT	31.022	1.572
Vooruitontvangen bedragen (Ouderbijdragen/cursusgelden)	2.611.265	2.338.973
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	1.013	1.013
Nog te betalen vakantiegeld	429.254	391.430
Nog te betalen bindingstoelage	39.496	35.059
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	14.057	14.255
	<u>3.398.773</u>	<u>2.998.844</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

Model G: Verantwoording subsidies (bijlage behorend bij RJ 660.402, geldend vanaf het verslagjaar 2014)

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, waarvoor bekostiging wordt verstrekt kan worden besteed aan andere activiteiten

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	datum	

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangsten t/m vorig verslagjaar	Totale subsidieabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidieabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	datum							
			€	€	€	€	€	€	€
		totaal	€	€	€	€	€	€	€

G2b. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidieabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidieabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	datum							
			€	€	€	€	€	€	€
		totaal	€	€	€	€	€	€	€

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

Baten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
9 (Rijks)bijdragen			
Basisbekostiging	8.874.730	8.494.293	0
Vergoeding personeel	0	0	5.995.389
Bekostiging IGBO	467.611	407.144	0
Vergoeding Materiële Instandhouding	0	0	951.833
Vergoeding PAB	0	0	1.090.121
Vergoeding Werkdrukmiddelen	0	0	314.015
Vergoeding NPO	372.070	372.070	792.583
G5 Noodplannen (Covid, EHK, zij-instromers)	115.804	186.633	191.783
Overige subsidie zonder verrekeningsclausule	124.337	122.625	128.606
Afdracht subsidie SJT	-201.399	-168.000	-172.304
Ontvangen doorbetaling Rijksbijdragen SWV	373.129	374.832	566.539
	<u>10.126.282</u>	<u>9.789.596</u>	<u>9.858.566</u>

10 Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	0	0	2.873
Gemeente: overige vergoedingen	47.566	62.981	60.067
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	14.255	14.925	15.655
Gemeente: vergoeding gymzaal	91.540	83.014	85.131
	<u>153.361</u>	<u>160.920</u>	<u>163.726</u>

11 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	10.909	17.000	4.742
Baten schoolfonds/TSO	175.831	163.150	-2.728
Vrijval investeringssubsidie privaat	1.013	1.575	1.566
Ouderbijdragen	481.405	547.240	1.117.536
Cursusgelden	4.527.018	4.418.467	3.816.305
Bijdrage meerdaagse schoolreizen	43.254	14.000	0
Overige baten personeel	5.062	48.800	4.956
Overige baten	9.289	31.000	32.720
	<u>5.253.781</u>	<u>5.241.232</u>	<u>4.975.097</u>

Lasten

12 Personele lasten

Lonen en salarissen	9.855.219	12.421.573	8.987.810
Sociale lasten	1.418.715	0	1.335.895
Premies PF	208.262	0	119.499
Premies VF	0	0	4.030
Pensioenlasten	1.455.280	0	1.337.329
Overige personele lasten	275.361	565.972	472.010
Uitkeringen (-/-)	-240.960	-121.000	-101.149
	<u>12.971.877</u>	<u>12.866.545</u>	<u>12.155.423</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	1.380.837	1.226.084	1.083.514
Salariskosten OP	8.053.281	8.563.541	7.414.790
Salariskosten OOP	2.118.385	1.995.518	1.742.561
Salariskosten vervanging eigen rekening	38.359	5.810	40.197
Vervanging ERD	172.122	162.529	136.789
Salariskosten reg.begel.startende leerkr.&schoolleiders	356.968	116.770	223.218
Salariskosten ouderschapsverlof	108.626	54.474	97.254
Correctie sociale lasten	-1.418.715	0	-1.335.895
Correctie premies PF	-208.262	0	-119.499
Correctie premies VF	0	0	-4.030
Correctie pensioenen	-1.455.280	0	-1.337.329
Salariskosten seniorenregeling	115.639	124.237	85.885
Salariskosten t.l.v. projecten	28.448	0	0
Salariskosten Inhaal- en ondersteuningsprogramma	464.837	0	684.290
Salariskosten zij-instromers	76.485	0	13.750
Nascholing	771	2.000	3.639
Salariskosten G5 Noodplan	0	13.500	58.425
Werkkosten via PSA	25.488	23.000	21.717
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	57.993	87.225	56.480
Opname onbetaald verlof	2.437	0	7.122
Salariskosten werkdrukvermindering	0	46.885	170.287
Bijdr. pers. collect. IPAP - ANW	-63.200	0	-55.354
	<u>9.855.219</u>	<u>12.421.573</u>	<u>8.987.810</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	1.418.715	0	1.335.895
	<u>1.418.715</u>	<u>0</u>	<u>1.335.895</u>
Premies PF			
Premies PF	208.262	0	119.499
	<u>208.262</u>	<u>0</u>	<u>119.499</u>
Premies VF			
Premies VF	0	0	4.030
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.030</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	1.455.280	0	1.337.329
	<u>1.455.280</u>	<u>0</u>	<u>1.337.329</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Overige personele lasten			
Nascholing	74.793	92.000	71.736
Kosten schoolbegeleiding	738	1.000	278
Mutatie VU/EJU	0	0	3.316
Kosten Arbo	57.517	48.500	67.115
Dotatie voorziening ERD Ziekteverzuim	0	0	77.339
Dotatie voorziening jubilea	25.699	0	8.798
Dotatie voorziening WAB	5.457	0	-4.241
Overige personeelskosten	54.514	75.222	36.621
Personele kosten contractbasis	90.076	316.500	211.464
Werkkosten via FA	47.573	32.750	28.592
Vrijval voorziening langdurig zieken	-132.537	0	-75.738
Kosten zij-instromers	8.000	0	2.457
Premie Loyalis eigen rekening	43.532	0	44.272
	<u>275.361</u>	<u>565.972</u>	<u>472.010</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-240.960	-121.000	-101.149
	<u>-240.960</u>	<u>-121.000</u>	<u>-101.149</u>

Personeelsbezetting

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	11,36	10,65
OP	101,52	104,32
OOP	46,64	44,71
	<u>159,52</u>	<u>159,68</u>

WNT-verantwoording 2023 Stichting Haagsche Schoolvereniging

De WNT is van toepassing op Stichting Haagsche Schoolvereniging. Het voor Stichting Haagsche Schoolvereniging toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	I. La Haye	J.F. van der Vlugt
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-03/31-12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	-
Dienstbetrekking?	ja	-
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.035	-
Beloningen betaalbaar op termijn	15.769	-
<i>Subtotaal</i>	<i>105.804</i>	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	133.299	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	-
Bezoldiging	105.804	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	-
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	I. La Haye	J.F. van der Vlugt
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	-	01-01 tm 31-07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	-	1,000
Dienstbetrekking?	-	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	72.327
Beloningen betaalbaar op termijn	-	11.738
<i>Subtotaal</i>	-	<i>84.065</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	89.833
Bezoldiging	-	84.065

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023		
bedragen x € 1		J. Eijkhout
Functiegegevens	Bestuurder	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01/28-02	01-08/31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	171	440
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	51.900	143.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	126.892	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	24.795	63.800
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	88.595	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	88.595	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

in 2022 was de vergoeding < 1.800, derhalve zijn er geen vergelijkende cijfers opgenomen

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	C. Berendsen	B.M.H.C. Le Haen -de Croon
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging		
Bezoldiging	5.700	3.981
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.850	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	5.700	3.981
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	C. Berendsen	B.M.H.C. Le Haen -de Croon
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	-	-
Bezoldiging		
Bezoldiging	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	T. Vaes	M.A.M. van der Meer
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	26-09 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging		
Bezoldiging	995	3.981
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	4.182	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	995	3.981
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	T. Vaes	M.A.M. van der Meer
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022		-
Bezoldiging		
Bezoldiging	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	J.P.I. van der Rest
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	3.981
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	3.981
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	J.P.I. van der Rest
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	-
Bezoldiging	
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
13 Afschrijvingen			
Grond en gebouwen	35.236	36.130	43.824
Technische zaken	44.877	50.391	44.613
Bedrijfsauto	2.973	2.973	4.460
Meubilair	57.028	60.757	55.489
ICT	226.953	137.629	133.776
OLP en apparatuur	77.768	82.622	77.700
	<u>444.835</u>	<u>370.503</u>	<u>359.862</u>

14 Huisvestingslasten

Huur huisvesting/terrein	0	57.530	0
Dotatie onderhoudsvoorziening	131.800	141.300	129.700
Onderhoud gebouw/installaties	148.685	75.000	230.328
Energie en water	158.891	152.000	113.369
Schoonmaakkosten	243.231	285.200	288.031
Heffingen	33.759	23.250	27.347
Tuinonderhoud	10.569	11.800	7.398
Bewaking en beveiliging	9.341	21.500	15.896
Onderhoudsbeheer	38.259	37.000	34.431
Overige huisvestingslasten	736	0	277
Onderhoud gymzaal	13.687	6.450	8.730
	<u>788.959</u>	<u>811.030</u>	<u>855.507</u>

15 Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	76.231	79.250	68.799
Reis- en verblijfkosten	5.546	8.950	5.672
Accountantskosten verpl. controle	15.469	11.250	11.344
Telefoonkosten	61.133	53.500	56.740
Overige administratie- en beheer	17.580	11.500	1.432
Accountantskosten, overige werkzaamheden	964	0	9.854
	<u>176.922</u>	<u>164.450</u>	<u>153.841</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	2.173	2.750	2.548
	<u>2.173</u>	<u>2.750</u>	<u>2.548</u>

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
<i>Overige</i>			
Wervingskosten	28.904	25.500	50.734
Representatiekosten	36.054	19.500	16.477
Contributies	49.191	54.750	59.771
Buitenschoolse activiteiten	108.003	105.250	110.741
Medezeggenschap	3.145	3.500	1.643
Aansluiting radio / TV	0	200	937
Verzekeringen	31.074	11.200	27.376
Portiekosten / drukwerk	10.056	14.750	15.072
PR	1.202	0	177
Kantinekosten	21.344	17.500	19.412
Culturele vorming	41.923	40.000	38.066
Schooltest / onderzoek / begeleiding	73.570	94.750	73.242
Projecten	121	0	8
Overblijfkosten	101.090	74.000	104.510
Lief en leed	0	12.000	3.643
Autokosten	1.674	2.000	0
Raad van Toezicht	15.917	27.000	0
Overige uitgaven	33.374	3.500	61.682
Gemeente, schoolmaatschappelijk werk	5.400	0	3.150
Kosten warme maaltijden	78	0	302
Passend onderwijs	0	0	93
Ouderraad	126	1.150	4.267
	<u>562.246</u>	<u>506.550</u>	<u>591.304</u>
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	225.672	213.000	192.586
Informatietechnologie	158.660	140.000	134.553
Kopieerkosten	78.445	63.000	68.112
	<u>462.777</u>	<u>416.000</u>	<u>395.251</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>1.204.118</u>	<u>1.089.750</u>	<u>1.142.943</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	53.425	0	0
	<u>53.425</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
16 Financiële lasten			
Rentelasten	218	0	0
Overige financiële lasten	3.660	0	21.828
	<u>3.878</u>	<u>0</u>	<u>21.828</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>49.547</u>	<u>0</u>	<u>-21.828</u>

Specificatie honorarium

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	14.883	11.250	11.344
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	964	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	<u>15.847</u>	<u>11.250</u>	<u>11.344</u>

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen								
Naam	Juridische Vorm 2023	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2023 EUR	Resultaat jaar 2023 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden		Den Haag	4			Nee		Nee
B.V. Haagsche Schoolvereniging	B.V.	Den Haag	3	801.808	-7.641	Nee	98	Ja
Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige								

Stichting Haagsche Schoolvereniging (geconsolideerd), 's-Gravenhage**B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen**

Huur

Crediteur	Looptijd	Einddatum	Bedrag per jaar
BNP Paribas, Kyocera, kopieer apparatuur en printers	72 maanden	1 april 2027	16.996

Overig

Crediteur	Looptijd	Einddatum	Bedrag per jaar
Engie Energie Nederland N.V. (levering elektriciteit)	2 jaar	31 december 2025	n.v.t.
Engie Energie Nederland N.V. (levering gas)	2 jaar	1 januari 2026	n.v.t.
Sense Schoonmaak & Bedrijfsdiensten B.V.	10 jaar	14 juni 2032	224.194

B13 ONDERTEKENING JAARVERSLAG

Vastgesteld door het bestuur te Den Haag op ..-..- 2024

--

Mw. I.M.T. La Haye

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht van Stichting Haagsche Schoolvereniging te Den Haag op ..-..- 2024

--	--

Dhr. C. Berendsen (voorzitter)

Mw. B.M.H.C. Le Haen - de Croon

--	--

Dhr. J.P.I. van der Rest

Mw. M.A.M. van der Meer

--

Mw. T. Vaes

C1 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

De instelling heeft in haar statuten geen bepaling opgenomen omtrent de verdeling van het resultaat. Er is dus geen statutaire regeling resultaatbestemming.

C2 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2